

310547

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 5.

శాన్త పట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 13-వ తేది మంగళవారము

No. 287

సంపుటము 5

శుండుభివామనంపత్సరము, పాల్గుణమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

సంచిక ౨౭

అమృతాంజనము అన్ని

నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహాసీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దనూదిగల విషయము. ఇది చక్కని డబ్బీలను మోసముగలుగును. పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను తెలిసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

మితమైన ధరలు

శ్రేష్ఠతరమైనవి

నూతనముగా తెరువబడిన పట్టువస్త్రములపావు

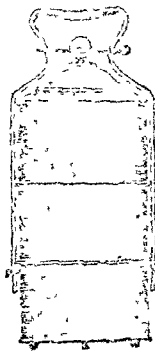
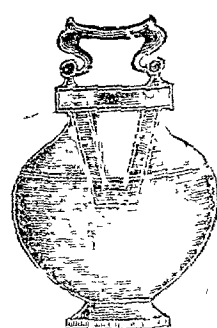
చైనా, జపాను, కాశీ, బెంగళూరు కంది మొదలగు జాగాలనుండి పలురకముల పట్టు జువీలను క్రొత్తగా తెప్పించి ప్రాకుచేసి యున్నాము.

శ్రీలకు కావలసిన పలురకముల పట్టుచీరలు, జాకెట్టు దినుసులు, పావడ దినుసులు, దావణీలు ఉన్నవి.

పురుషులకు పైనవేసుకొను పట్టు లాగవస్త్రములు, కోట్లకు కావలసిన పట్టుగడ్డలు, ట్రీడులు, లల్ పాకు, వర్షుకు కావలసిన నాదారకములు, గీతలుగలవి అనేకములున్నవి.

ఒకసారి మాదుకొణమునకు దయచేసి వచ్చి ఒకబేరము చేయకొరెదము నల్రామ్ దాన్ కిషన్ చందు, మద్రాసు సిల్కు ఎంపోరియం, 31, 32 రత్తన్ బజారు, మదరాసు.

యదేకదామంచితరుణము?

జౌను. మీకు కావలసిన వండినగలను కొనుటకు ఇదే మంచిసమయము. వండిధర మెచ్చినవిదవ చింతించకును. మీ స్వహేతులకు కావలసిన వండిసామానులు, మీరు కోరినరీతిగా, కోరినవేళకు తయారుచేసి యిచ్చెదము. మంచి చొక్కపు వండినో యంత్రసహాయమున బాగుగా చేయించెదము. ధర, ఎంత ఎత్తులో కావలసినది మొదలగునవి వ్రాసిన తెలుపబడును.

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్పు, నగర్తవేట బెంగుళూరు, సిటీ.

కాంగ్రెసు కాకినాడలో జరుపుచును. అందుకు కాకినాడ ప్రజలు జవాబుదారీని పొందియున్నారు. అంతేకాదు, ఏప్రిల్ 30 వ తేదీతోపున చాలకార్యము జరుగవలసియున్నది. అదియొక అపారమైన కేంద్రకార్యముకాదు. టి.కె స్వరాజ్యనిధి యాజిల్లా భాగము వసూలుచేయవలెను కాంతిపై నిగులు ప్రచారము చేర్పబడవలెను. గయాకాంగ్రెసు అయి రెండుమాసముల 10 రోజులైనది. ఇతరరాష్ట్రముల జూచినచిన్నప్పుడు యిక్కడి సంగతిని జూచి సంతోషము కలుగకపోయెను. ఇతర రాష్ట్రములు ముందంజ వేయుచున్నవని భయపడితిని. కాని ఈ వేలకొలది ఊన్నచుతోసభను చూచునదికి నాకు ముందు కార్యము కష్టముగా కన్పించు లేదు. మీ రందరును దుడుడుంచి వినుండి. ఇదివరలో చెప్పిన దానిని గూర్చి యాలోచనము చేయండి. ఇంటికి వెళ్లిపోయిగా కూర్చుండిక చెప్పినది చేయండి యని కోరుచున్నాను మీరు 30 వ ఏప్రిల్ తేదీనాటికి మీస్వరాజ్యనిధి భాగము మీరు సంపాదించి తేనియెడల వునకు మిగిలిన రాష్ట్రములలో కిగిపోవుటజేసి కాక వెనుకబడుదుము. గోదావరిజిల్లాలో 400 సంఘములు ఉన్నవి. ఈ కాంగ్రెసు సంఘము లన్నియు యింక 50 రోజులలో పనిచేయవలెను. అందుకై మీరందరును పనిచేయవలెను.

గుర్జుర ముచ్చటగా నున్నది. ఈ వ్యాసము లిస్తారు. అది అసంఖ్యము లున్నది. అమె పండితులైన జ్ఞానసంపన్నులైన యిదివరక 12 నెలలు వెల్లి యిప్పుడు వచ్చి నాడకదా యిది ఉపన్యాసములతో కాలక్షేపము చేయకండి. సాక్ష్యమైనంతవరకు ఉపన్యాసములు తగ్గించివేయవలెను. కాం గ్రామ సంఘమునని తిని నిర్మించుకొని పాడైనవానిని బాగుచేసి కొనవలెను. ముచ్చటగా తిని పెట్టుకొని మిఠాయిలను భజించుచు. మెధుజ్వలంబును వివరించు తెగపెట్టుకొనియున్నది దాని నుయ్యమై ఒక 18 రోజులలో చూచుకొని వెంటనే యిక్కడ కార్యము వివరించుచున్నాము గాక గాన గాని లాభవిల్లిం గ్గర గాన గాని లాభదీనింగు గాక గాని ఏమియుండ నవసరము లేదు. కాంగ్రామ తిర్యగము ప్రకారముగా గ్రామములకు వెల్లి అమె చేప్పలేక చేయవలసివచ్చును.

గాంధీజీవారము 10 వ తేదీ మొదలు 18 వ తేదీ వరకు. ఈవారములో మిఠాయిలను పంపిణీ చేయుచున్నది. ముచ్చటగా విశేష మైనవిని చేసియుండెను. అయితే సీరియస్ ను చేయవలసివచ్చును. విజిల్లు చేయుట వోనటు వ్రాసివేయవలెను. మనము చేయవలసివచ్చినది నిర్ధారం కరణములను చేసి అమెకు ఒక నటుల పదహారైనను సమర్థు లును చేయవలెనని తమకు కొరకగా నున్నదనియు, అకొరిగిల్లి నట్లుంటే ఉపన్యాసము చెప్పట కేమి అభ్యంతరము లేదనియు ప్రకటించుటలు ముట్టాన ప్రయోజనము లేదనియు ఉపన్యాస ముగ జెప్పిరి. ఆదేశానుసారముగా జేయవలసి వచ్చింది. ఈమె యే మొదటిత్రే అని అన్నారు కాని చీరాలలో మొట్టమొదట జైయిలుకు వెల్లి నిర్దేశించుచున్నచేత పూర్వదండలు జేయించు కొన్న అతివల మంగమము మరచిపోవద్దని చెప్పారు. కాని ముచ్చటగా వైద్యముని నిర్మించితో నొకసంవత్సరము కలిగి వైద్య ననుభవించుట కనియోదదగిన విషయమని చెప్పిరి.

మొట్టమొదట అగ్రామి గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు ఉపన్యాసించుటకు కొరవడింది. వారి మామూలు ప్రకారము ఈ 116లు వైద్యకృష్ణమూర్తిగారు ముట్టాడమయ్య ఈమచ్చుగారిని చూడవలెనని చెప్పితిమియు, కాబట్టి యీదేశాంధ్రవికీ సాష్ట్రం గనమసార్లము చేసి అమెకు ఒక నటుల పదహారైనను సమర్థు లును చేయవలెనని తమకు కొరకగా నున్నదనియు, అకొరిగిల్లి నట్లుంటే ఉపన్యాసము చెప్పట కేమి అభ్యంతరము లేదనియు ప్రకటించుటలు ముట్టాన ప్రయోజనము లేదనియు ఉపన్యాస ముగ జెప్పిరి. ఆదేశానుసారముగా జేయవలసి వచ్చింది. ఈమె యే మొదటిత్రే అని అన్నారు కాని చీరాలలో మొట్టమొదట జైయిలుకు వెల్లి నిర్దేశించుచున్నచేత పూర్వదండలు జేయించు కొన్న అతివల మంగమము మరచిపోవద్దని చెప్పారు. కాని ముచ్చటగా వైద్యముని నిర్మించితో నొకసంవత్సరము కలిగి వైద్య ననుభవించుట కనియోదదగిన విషయమని చెప్పిరి.

మొట్టమొదట అగ్రామి గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు ఉపన్యాసించుటకు కొరవడింది. వారి మామూలు ప్రకారము ఈ 116లు వైద్యకృష్ణమూర్తిగారు ముట్టాడమయ్య ఈమచ్చుగారిని చూడవలెనని చెప్పితిమియు, కాబట్టి యీదేశాంధ్రవికీ సాష్ట్రం గనమసార్లము చేసి అమెకు ఒక నటుల పదహారైనను సమర్థు లును చేయవలెనని తమకు కొరకగా నున్నదనియు, అకొరిగిల్లి నట్లుంటే ఉపన్యాసము చెప్పట కేమి అభ్యంతరము లేదనియు ప్రకటించుటలు ముట్టాన ప్రయోజనము లేదనియు ఉపన్యాస ముగ జెప్పిరి. ఆదేశానుసారముగా జేయవలసి వచ్చింది. ఈమె యే మొదటిత్రే అని అన్నారు కాని చీరాలలో మొట్టమొదట జైయిలుకు వెల్లి నిర్దేశించుచున్నచేత పూర్వదండలు జేయించు కొన్న అతివల మంగమము మరచిపోవద్దని చెప్పారు. కాని ముచ్చటగా వైద్యముని నిర్మించితో నొకసంవత్సరము కలిగి వైద్య ననుభవించుట కనియోదదగిన విషయమని చెప్పిరి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ పర్సనిలిమిటెడ్
మహాంబురోడ్డు, మద్రాసు
నోటీసు

మామిడిపల్లె నగరము మహాంబురోడ్డు, 1885 ను నందు ఏర్పాటుచేయబడినది యిందుమూలము అందరికిని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము. అక్కడ దాక్తుల ఏ. లక్ష్మీ రావు అధిపతియైనందున అతనికి అర్హత కలిగి, అతనిచేత ఈ యము తినుండి 11 గంటలవరకు, సాయంత్రము 4 నుండి 7 గంటలవరకును వుండు. కావలసినవారు వారిసలహాను పొందవచ్చును.

చారిత్రా హత్య కేసు

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు
అనాడు పోలీసు స్టేషనునకు కట్ట వెళ్లినవారు ప్రస్తుత మం దు దేశమున పరిపాలించుచున్న బ్రిటిషువారి న్యాయమునందు కొంచెమైన నవ్యుడు లేనివారే. వారటుల చేయవలయు తలం చుటయు అవివేకమే అని తోచవచ్చునని వారట్టిరాజకీయా భిప్రాయములను కలిగియుండుటచే న్యాయములను ప్రభుత్వము వారు మరల నట్టికార్యములను చేయవలెనని వారు కోరవలెను, లేదా ప్రభుత్వవద్ద తిని ప్రబలముగా వాడేవలెనని. వారికి రెండుసాధనములుమాత్రమే గలవు. కాని చారిత్రాహత్యము న్యాయము నంగీకరింపదు. గాన రెండవపద్ధతయే వారికికరణము వారందుల కధికనఃఖ్యగా బయలుదేరి తమ ప్రతిపక్షాభిప్రాయ మును తెలుప సాగిరి. అనాడు పోలీసు స్టేషను అధికారి చర్య వాడేవలెనని వారు కోరి తిగా పెద్ద గుంపు గా నట కలిగి. దురదృష్టవశాత్తూ దాని నాయుద్యోగి మరొకరికి ఓమిని చూపించుచుండగా నాథులమేమియును జరిగియుండక పోవునని దైవసంకల్ప మింకొకరికిగా నుండుటచే నాయు ద్యోగి దురాగ్రహాశుభై ప్రజలను కొట్టికడముటకు చాకీదారుల కాజ్ఞ యొసంగెను. న్యాయశాసనాధారములను జెల్లిచును, నాథులమును జై యునుగూడ నీ కేసు నిలువబడునని అని జండీ మదనమోహన మాలవ్యాగారు నడిచిరి. ఈ కేసునా మాలవ్యా గారి కంటే శ్రేష్ఠముగా వాదించగలవారి జేతము నుండెదమను గూడ లేరని ప్రధాన న్యాయమూర్తి నడిచెను.

రాయ్పూరు అచ్యుతరామయ్య గారు

తెలంగాణ కాంగ్రెసు ప్రచారకులగు రాయ్పూరు అచ్యు తరామయ్య గారు కడపనెల ఏలూరులో నువన్యాస మిచ్చి నందుకు రాజద్రోహపు నేరముక్తింద నీ నెల 18 వ తేదీ కృష్ణా సహకార్యుల నిన్ను కగారితే తెలంగాణలో విచారించబడుచు రని తెలియుచున్నది. అచ్యుతరామయ్యగారు కడపనెల సంవత్సరము రాజద్రోహపు నేరముక్తింద నారునెలలు కలిగియున్న బాక్రులై యుండిరి. వీరివై నీ నేరమును మోపుటకు ఇది రెండవ తర్యాదును. (కృ. ప.)

మేలైన కేసులకు వచ్చులు ఇవిగాక ముక్కలకు, సాధారణ వేసకలు, క్లావర్ వేసకలు, అంటుపోగులు మున్నగువి సుదా వాజులలోనుండును ముగ్ధులైనవి మి కొరక మేరకు సకాలమున తయారుచేసి యిక్కడ వుండు కృత్రికముగా తేనె వాడనుతీసుకొని వైకము తిరిగి యిచ్చెదము. చొక్కపు పెండికి, కవము బంగారమునకు ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురునామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25 చె నాబాబుగోడ్డు, చుదాను

జీవామృతము
ఇదివరలో మావద్ద నగలను కొనకుండిన ఒక్కసారి కొనిచూడకోరెదము.
మేలైన కేసులకు వచ్చులు ఇవిగాక ముక్కలకు, సాధారణ వేసకలు, క్లావర్ వేసకలు, అంటుపోగులు మున్నగువి సుదా వాజులలోనుండును ముగ్ధులైనవి మి కొరక మేరకు సకాలమున తయారుచేసి యిక్కడ వుండు కృత్రికముగా తేనె వాడనుతీసుకొని వైకము తిరిగి యిచ్చెదము. చొక్కపు పెండికి, కవము బంగారమునకు ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురునామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25 చె నాబాబుగోడ్డు, చుదాను

ఇంగ్లండునకు రాయబారిము
కేన్యా విషమననుస్థాపన పరిష్కారము
దీర్ఘి మార్చి 10:—కేన్యానుదలి భారతమునకు నెలనుపరిశీతుల నెల్ల నిజేదియకొని మున్సింగ నిమిత్తము 4౦౦ యానుండి సామాన్యకానసభ్యుల లొక రాసుబాబుగోడ్డు నిర్మించుకొనిరి. రాయబారిమునకు నిర్దుక సామాన్య కానసభ్యులను, ఒక్కరు స్టేటుకాన్సిస్టెంట్ సభ్యులను ముగ్ధులైనవి మి కొరక మేరకు సకాలమున తయారుచేసి యిక్కడ వుండు కృత్రికముగా తేనె వాడనుతీసుకొని వైకము తిరిగి యిచ్చెదము. చొక్కపు పెండికి, కవము బంగారమునకు ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురునామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25 చె నాబాబుగోడ్డు, చుదాను

తెనుగు లా గ్రంథములు

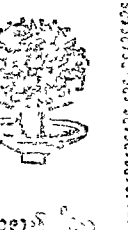
సివిల్ ప్రొసీడ్యుర్ కోడ్ కాల్చి	రై. 6-0-0
క్రిమినల్ ప్రొసీడ్యుర్ కోడ్ కాల్చి	6-0-0
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్	3-0-0
లిమిటెడ్ ఆక్ట్	2-0-0
కాంట్రిబ్యూట్ ఆక్ట్	2-0-0
ఆస్టిలియన్ (ట్రాన్సుగర్ ఆఫ్ పాస్టిట్ ఆక్ట్)	2-0-0
యెస్టేటుల్యాండు ఆక్ట్	2-0-0
ఇకలంటాక్సు మాన్యులు	1-0-0
ఇకలంటాక్సు ఆక్ట్	2-0-0
ఇకలంటాక్సు ఆక్ట్	2-0-0
ఇండియన్ కంపెనీస్ ఆక్ట్	2-0-0
యెండింసు ఆక్ట్	2-0-0
స్టాంపు ఆక్ట్ (నూతన మార్పులతో)	2-0-0
కోర్టులము ఆక్ట్ (డిటో)	2-0-0
పంచభాషి	0-10-0
శతకరత్నావళి (నూతన కూర్పు)	2-0-0
కథారత్నావళి	1-4-0
విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.	

విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

మొగ్గుతావుత్రములు
నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములకుండి బాధపడుచుంటిని. దేశాంత నీటి దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాలెజ్జా అనేది స్పెషల్ డొపమను కేవలించి తిని వాత స్వస్థమయెను. (2)
ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్,
23-9-18 } తల్ ప్రా సెన్

ఇదివరలో మావద్ద నగలను కొనకుండిన ఒక్కసారి కొనిచూడకోరెదము.

మేలైన కేసులకు వచ్చులు ఇవిగాక ముక్కలకు, సాధారణ వేసకలు, క్లావర్ వేసకలు, అంటుపోగులు మున్నగువి సుదా వాజులలోనుండును ముగ్ధులైనవి మి కొరక మేరకు సకాలమున తయారుచేసి యిక్కడ వుండు కృత్రికముగా తేనె వాడనుతీసుకొని వైకము తిరిగి యిచ్చెదము. చొక్కపు పెండికి, కవము బంగారమునకు ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురునామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25 చె నాబాబుగోడ్డు, చుదాను

పుష్కరాగములతో ధర రు. 45 నుండి రు. 80 వరకు గలవు.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచారి గార్లు
సాంధ్యాదేశముందలి ఆమూల్యమైన మూలికలతోడనున్న లోనములతోడను తయారు చేయబడిన కేళియ దివ్యవృక్షము.
ఇదివరలో మావద్ద నగలను కొనకుండిన ఒక్కసారి కొనిచూడకోరెదము.
మేలైన కేసులకు వచ్చులు ఇవిగాక ముక్కలకు, సాధారణ వేసకలు, క్లావర్ వేసకలు, అంటుపోగులు మున్నగువి సుదా వాజులలోనుండును ముగ్ధులైనవి మి కొరక మేరకు సకాలమున తయారుచేసి యిక్కడ వుండు కృత్రికముగా తేనె వాడనుతీసుకొని వైకము తిరిగి యిచ్చెదము. చొక్కపు పెండికి, కవము బంగారమునకు ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురునామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25 చె నాబాబుగోడ్డు, చుదాను

దేశీయ వార్తలు

భారత ఖిలాఫతు సంఘము

భీమవార్తల్ని నిర్బంధించిన వార్షికోత్సవమును నవరాత్రారాధనమును జరుపవలెనని ప్రకటించుట

భారత ఖిద్దరు ప్రదర్శనము

బొంబాయిలో ఆచార్య రాయగారి ప్రసంగము వివరములు

దేశబంధు దాసుగారు

డక్కా మండల సభలో నువన్యసింఛుట

హిజు హైనేస్ ఆగాఖానుగారు

నేడు నయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

శ్రీభక్త కొండావేంకటప్పయ్య పంతులుగారు

డిండిగలులో నువన్యసింఛుట

ఈనెల 20 వ తేదీకి గుంటూరు చేరెదరు

చట సన్మాన స్వాగత సభలను రాష్ట్రీయకంగ్రెసు కార్యసంఘ స్థాయిసంఘసభలను జరుగును

కంభంపాటి సోమయాజులుగారి కేసు

రాజమండ్రిలో విచారణ జరిగినది. 19-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

కోర్టువారే ముద్దాయివత్తుమన సాక్షులనుగా నలుగురిని పిలిపించెదరు.

దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారు

డిండిగలుకు వెళ్లుట

తిరుమనూపల్లి నుండి బయలుదేరి దేశభక్తుడు వత్తువత్తు సుమ 9 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు రైలులో డిండిగలువద్దకు గాగా డిండిగలు పోయెను. ప్రముఖులను చాలమంది స్నేహితులకు దిల్లి దేశభక్తుని పుష్పచూలంతో నింపివేసిరి. ఒక శత్రువును ఖడ్గ ఖండనముచేసిరి. ప్లాటుపారముమీద వోచో సభ జరిగెను. దేశభక్తుడు దువన్యసింఛెను. ఈ గౌరవంతయు మహాత్ములకేగాని వాకేమియును గాదు. మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారము దేశీయులందరూ దేశసేవచేయవలెనని మనదేశీయులందరికిని కావలసిన ఉద్దేశ బట్టల నన్నిటిని మనదేశీయులందే మనము సేయించుకొనుటకు మనము స్వరాజ్యము నానింపగూడదు అని దేశభక్తుడు ఆంగ్లమునను ఆంగ్లమునను గూడ ముచ్చటించెను. 12 వ తేదీన మధురనుండి మరల తిరువనంతపురము దిండిగలుగా 21 ఆదియువన్యసింఛవలెనని పోయెను. కోరగా వాలోచించెదనని దేశభక్తుడు తెలిపెను. కల్గిడితగచినది (వ్రాసెదనెను. హిందూ)

శ్రీకంభంపాటి సోమయాజులుగారు

సాక్షులకు సమలను పంపెదనని మేజిస్ట్రేటు తెలుపుట

శ్రీ సోమయాజులుగారు తమలావును. "మాకోడ్లి తెల్ల దొరతనము" అను పాటను పాడిన సోమయాజులుగారిపైనే తేలికైన కేసువిచారణ రాజమండ్రిలో జాయింటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో 19 వ తేదీన ప్రజలు 11-20 కు జరిగినది. ప్రభుత్వము వారి పక్షమున అనులాపురం పొదుకనిస్తే ఎస్. వీ. సాస్యూ గారును ముయ్యోరును మాత్రమే సాక్షులు బుచ్చిరి. "మాకోడ్లి తెల్లదొరతనము" అను పాటను జనవరి 6 వ తేదీన అనులాపురములో చివరే రాజగారి దుశాసనమును ముద్దాయి పాడినదియే వారిద్దరును కప్పిరి. ముద్దాయి సాక్షులను కప్పించినందు ముద్దాయి ఆనాడు ఆపాటపాడలేదని నలుగురు సంతకములు చేసి (వ్రాసినతేఖలు యీనెల 7 వ తేదీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రకటింపబడినది ఆర్. సుబ్బాగారు బి. వి. ఎల్. గారితో మేజిస్ట్రేటు ప్రభుగారి కేసుగిందిరి. వారిని మీరు సాక్షులకగా పిలవెదరా? ప్రభుగారు ముద్దాయి నడుగగా నేననచోయవాడిగాన నేను వాదించనని సోమయాజులుగారు చెప్పిరి. ఈ కేసు తిరిగి 19 వ తేదీన విచారించబడును. ఆనెల 20 ని కోర్టుసాక్షులుగా పిలిపించెదనని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. సోమయాజులుగారిచేతులకు దేహి రంగిలించి నలుజులులు గొనిపోయిరి. (హిందూ)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము

దేశభక్తులను గుంటూరులో స్వాగతము

స్థాయిసంఘ కార్యసంఘసభలు

దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఈనెల 20 వ తేదీ ఉదయం 8 1/2 గంటలకు గుంటూరుకు రైలులో వచ్చెదరు. రైలుస్టేషనులో అందరును దర్శించుట. వెంటనే ఉత్సవము.

మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు గుంటూరుజిల్లా కార్యస్థానములో ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ జరుగును. సాయంత్రం బహిరంగసభ, శ్రీ వారికి ఆంధ్ర రాష్ట్ర పక్షమున స్వాగతము. 20 వ తేదీ ఉదయం 8 గంటలనుండి రాష్ట్ర సంఘసభ జరుగును. ఇది ముగిసిన వెంటనే రాష్ట్ర కార్య నిర్వాహకసభ జరుగును.

(1) ఆదాయవ్యయపట్టిక, (2) అడిటర్ ప్రొద్దు, (3) ఇతరవిషయములు. తదుపరితప్పక దయచేయవలెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య కమిటీ. కాళేశ్వరరావు, స్థానము, బెజవాడ, 11-3-23 కార్యకర్త.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం గారి కేసు విచారణ

నేడు కాకినాడలో జరిగినది

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం గారిపైనే తేలికైన కేసు విచారణ నేడు కాకినాడలో జిల్లా కోర్టులో జరిగినది. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం గారును తల్లి గారును భార్యయును ఇతరమిత్రులను కేసుకు నుమనకు కాకినాడవచ్చిరి. విక్రమచక్రగారు మాన్యువారు వారికి స్వాగత మొసరిరి. రాజమండ్రి పోలీసు నలుగురు సైక్లకు పి బల్లికార్డునకావు సార్లు హామీ నుయివనెత్తుట ట్టుకారాజుగార్లు సాక్షులుబుచ్చిరి. ఇక నిద్రసాక్షుమిత్రుల కేసులున్నది. వారురాలేను 22 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను 60 నుండి ప్రేక్షకులు బి సాంబయ్య డాక్టరుగురుమూర్తిగార్లు ముగ్గురువారు శ్రీమంతులగు వచ్చిరి కాకినాడ విజ్ఞాన (తెలివార్లు)

గాంధీ నవరాత్రులు

భారత ఖిలాఫతు సంఘమువారి ప్రకటించుట

"నేడు (10 వ తేదీ) గా.ధి నవరాత్రులను (సోమవారము) ఖిలాఫతును వార్షి యా నుమానీ. దీని చేరిన దేశ సేవకు మహాత్ముడియులుగ, స్వరాజ్యమునామార్గము చేరిన ఖిలాఫతులకును దేశీయులందరినూ గూడ ముందుగాను దేశీయులందరికిని గాంధీ మహాత్ముని పట్ల పత్వధి భక్తి గౌరవములు కలవని జగమునకు వెల్లడియగు ఖిలాఫతులను అగు హిందూమహమ్మదీయుల మైత్ర్యవైఖరకు ఫాక్టీ యూద ప్రభుభి నిభి. మతములకానుకు కార్యములు చేసియూచెను. ఇదివరకు బద్దతు కట్టినవాడు కేటింగడి ఖద్దరు కట్టటకు దిక్కు బూసలేను, దేశమునందు వివిధ జాతుల మతముల మోచి కల్యాణమైతిని కలిగింపవలెను. విక మత్యము కలిగిన గాని ఖిలాఫతుకు విజయమును, మనకు స్వరాజ్యమును లభింపజాలవు. నిన్ను జాతులవారిని నీతి సంఘమయములలో నభివృద్ధి పొందించుటకు మహాత్ముడియులు తోడ్పడవలెను పాశ్చాత్య రాజ్యములవలన పంచకాలలె చూడబడుచున్న భారతీయులు వారివలన గౌరవింపబడగోరెద తని స్వదేశమునందలి బ్రాహ్మణులు మున్నగువారు దేశీయసాధకతలో కొందరికి పంచకాలలను పేరుపెట్టి వారి నగౌరవింపగూడదు" అని భారత ఖిలాఫతు సంఘమువారు బొంబాయిలో ప్రకటించిరి 11 వ తేదీ నునుండి ఖైతిగారు కలెవరినెడి.

దేశబంధు దాసుగారు

డక్కా మండల సభలో నువన్యసింఛుట

మనదేశీయుల లభింపవలసిన జాతీయోద్యమమున నిష్పక్షాత్త్యమున సత్యమును, మొట్టమొదట ప్రకటించిన మహాభావుడగు గాంధీమహాత్ముని దేశీయుల నన్నటికిని మత మతాదుల వగా భీతను తొలగించుకొనుటయే గాక స్వతంత్ర సాధారణదళిని నశింపింపగూడదు పూర్తిగా బడసినగాని స్వరాజ్యము నుస్థిరము కాజాలదు. పరానుదేశీయున విప్లవము జరిగింతయును వారికి స్వాతంత్ర్య మెటుల కలుగలేదో అటులే బ్రిటిషువారు మనదేశీయులందరి వెదలి పోయినంత మోతమున స్వరాజ్యము మనకు రాదు. పైని క పద్ధతిని బలపరచియు దునుచేసి జయమును బడసిన దేశములలో పరదేశీయుల అధికారము తొలగును గాని నైని నిరంగళియును తప్పుకొన్నవారు. అందువలన సామాన్యమున కెట్టి మేలును కలుగదు. మనదేశీయులకు స్వరాజ్యమునగా బీదసాగులకును రైతులకును పరిపాండకును సుఖజీవన మలవదుటగాని భూమిలను మధ్యవర్తులమన అధికవైభవ భోగభాగ్యములు లభించుట కాదు. దేశమందలి జనవంశ్యలో భౌతిక మధ్య తరగతుల వారి సంఖ్య అత్యల్పము. పార్లమెంటు సభల కంటి సభలకు పోలసభల్ని మనదేశీయులకు లాభకరముగాదు. తేలికములకు కూలమును ప్రాచీనమునకు కద్దతియే యుండవలెను. ప్రభుత్వము దేశీయులు నిరుత్సాహులగుటచూ. శోచనీయము నేటిక వేలకడు మరలకు కలలోనివార్త. మనల బంధించిన దాస్యభంగములను తెలిపేమువరకును నాటిక రాంజితులందరి దాసుగా గలవచ్చి.

శ్రీ ఆగాఖానుగారు

నేడు చెన్నపురికి విచ్చేసిరి

శ్రీ ఆగాఖానుగారు సల్తాను మహమూదును జి.సి. ఎస్. వి. గాది బొంబాయి మెయిలులో నేడుదయమున చెన్నపురి 'సెంట్రలుస్టేషనుకు వచ్చిరి. హిందూమహమ్మదీయుల మిత్రులు, పోయెను చూడండి నేనును కచ్చి ఖిలాఫతు స్వాగత మొసరిరి. హిందూలుగారు మహమ్మదు పాదముల సామెలు, రాయబందరు ఎ. జుజుల్లాసాహెబు, ఖాజుబందరు ఎం. కలీలుల్లాసాహెబు, ఎం. ఆజులుఖుద్దసు బాబాసాహెబు, ఎం. సదుల్లాబాబాసాహెబు, మహమ్మదు షాసాహెబుసాహెబు, డి. బి. ఎస్. భివాన దిల్ల, ఎస్. శ్రీహరియ్యంగారి, మహానాథబాబుల్లాసాహెబు మాలానా అబ్దులు మజిదు మెరాయి సాహెబు, ఎం. ఇస్మాయిల్సాహెబు, హాల్వీ జమునుద్దీను సాహెబు, మీర ఆహుద్దీసాహెబు, అబ్దులహక్. సాహెబు, మహమ్మదులీ సమాజీసాహెబు, కల్లీబహద్దరు యి.హిందూ కలీ సాహెబు, గులాం అలీఖాయి హుస్సేనఖాయిసాహెబు, హమీదు ముస్సేను సాహెబుగారు మున్నగువారు పచ్చిరి గల్లూరుమిలీటరీ క్రకరీ మేజరు కె.పి. గిల్లీనీ వి.వి.సి.సి. ఫేజువాద్లీగారు ఆగాఖానుగారికి స్వాగత మొసరిరి వచ్చిన (వచ్చు) చూచిరి పరిచితులగావించిరి. ఎస్. శ్రీహరియ్యంగారు, హమీదు ముస్సేనుగారు ఆగాఖానుగారి కేరమున పుష్పమాలలూ కలిపి. వాటిలో నిహంగిస్తీని ముచ్చటించి ఆగాఖానుగారు నన్నుద మందిరము నకువెళ్లిరి. బుడరాను రైల్వేస్టాండుకునువారు వారికి గుండురి. (తెలివార్లు)

ఆంధ్ర పత్రిక

1923-24 సం. మార్చి నెల 13-వ తేది

మంగళవారము

హిందూ దేశమున

హిందూ దేశమున జన్మించినను, గాంధీ మహాత్ముని కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ సంస్మరించుచున్నాము. జాతిమతభేదము లేక, ఎల్లరును మహాత్ముని యిగివురుషునిగా భావించుచున్నాము. క్రైస్తవులు నిజముగా క్రైస్తవసేవకై యున్నారనుచు మూర్తిభవించినని యాహించుచున్నాము. మహర్షుల సాంప్రదాయము లతనియందు పొడగట్టునని, హిందువులు తలంచుచున్నాము. బుద్ధుని ప్రేమసిద్ధాంతమును మరల ఆచరణలోనికి తెచ్చిన గాంధీ మహాత్ముని, జాధులు కొనియాడుచున్నాము. నిజముగా మహామృదీయుడు గాంధీయే యని, మహామృదీయులు పలుకుచున్నారు. ఆగఖానుగారివంటి మః గురువు బొంబాయిలో ముచ్చటించుచు, గాంధీ మహాత్ముని తాము నిజముగా మహామృదీయునిగా ఎంచెదమనియు, మానవభ్రాతృత్వమును, ఈశ్వర పితృత్వమును ఆతడు గ్రహించె ననియు, సూచించెను. ప్రతిమతమువారును ప్రతిసంఘమువారును, గాంధీని తమలోనివాడని ఎంచుచున్నాము. సిద్ధాంతముల నటుంచి, మతములన్నిటియొక్క సారమును గ్రహించి దాని ననుష్ఠించుటచేతనే, గాంధీమహాత్మునిపై నితల్పి ప్రేమ ప్రజలలో జనించినది. భారతీయలహృదయములు మహాత్మునియందు ప్రతిబింబితము లగుచున్నవేనె, ఎల్లరును మహాత్ముని తమవారే యని భావింపజేయుచున్నాము. సాంఘికమతవైషమ్యములకుగంటి, మతమన నిజార్థమేదియో గ్రహించుట కిప్పుడు మహాదవకాశము గలిగినది. సాంఘిక, మతవైషమ్యములకుగంటియుగాక, భౌతికజీవితమును పలువిధములగు గడులక్రింది విభజించెడి యలవాటు దప్పించి, జీవితమార్గము లన్నిటికిని, ధర్మమే యాధారముగా నుండవలయునను కోర్కె గాఢముగ నాలుకొనిచున్నది. హిందూదేశమున నూతన భావము లుడియించినవి. నూతనవికాసము గలిగినది. గాంధీవాదమున, మహాత్ముడు పుడచేసిన ధర్మమును ప్రజలను ప్రాణమునకుదెచ్చి, దానిని ప్రపంచమునఁబెట్టెను. పృథ్విపక్షయుట యవసరమగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని శరీరమును చెరసాలలో నుంచవచ్చునుగాని, మహాత్మునిభావములను బంధింప వీలులేదు. అవి నానాటికి దేశమందంతలను వ్యాపించుచున్నవి. ఖండారములందఱుగాడ, దీని పలుత్వమును గుఱించుటయగాక, జర్మనీకంటి మిలిటరీదేశము సాత్త్వికవిరోధము నవలంబించుట ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.

గాంధీ మహాత్మునివారము ప్రారంభ మయిన దినమున, ఆహ్వాన ప్రభులచంద్రగయిగారు ఆహ్వానముగా భావించుచున్న దిచ్చిన యువనాస్రము నందు, మహాత్ముని గొప్పతనమును వెల్లడిచేసిరి. ప్రభులచంద్రుడు, వాత్సల్యశాస్త్రవేత్త. అట్టి వీరికి కద్దరు మొదలగు ప్రాచీనవృత్తులయందు నమ్మకముండదు. అది సరియే. గాంధీ మహాత్ముడు దేశమును వెనుకకు గొనిపోవుచున్నటుల మొదట యుచినవారిలో, రాయగారికారు. మాలవ్యాప్రభుత్వము కాంచుటెబిలు సమావేశము నిమిత్తము

రాజప్రతినిధిని కలసికొనుటకు కలకత్తాకు వచ్చి యాస్థ సమయమున, ప్రభులచంద్రుడు మహాత్మునితో ముచ్చటించుట తలపించెను. రాయగారి యభిప్రాయములు వెంటనే మాఁబోయెను. మహాత్ముని ముఖ్యపదేశమును కొనసాగించుటకై తమ జీవితము నర్పణచేయుటకు రాయగారు వాగ్దానము చేసిరి. మహామహుల హృదయమును, మహామహులే గుర్రెరుగ గలరు. వ్యాక్తిరీతిను నెలుకొల్పుటచే హిందూదేశము నముద్దరింపబడు నని తలచిన రాయగారు, కద్దరుసంజేశము నంగీకరించిరి. కేవలము సిద్ధాంతరూపమున నంగీకరించుటయే గాక, రాయగారు తమ జీవితము నీవన్నికై భారబోయి నమకట్టిరి. కద్దరుప్రభుత్వమును గ్రహించుట కింత కన్నును జేరు నిదర్శన మవసరము లేదు. గాంధీ మహాత్ముడు హిందూదేశమును వినాశనమునుండి తప్పించుటకు జనించిన అవతారపురుషుడని ప్రభులచంద్రుడు భావించుచున్నాడు. మహాత్ముడు నూతన ప్రభుత్వమును గలిగించుటయే గాక, ప్రజలలో భావపరివర్తనము గలిగించెనని, రాయగారి తలంపు. దేశమున కమనందగ్ర సమయ మరుదొంచినపుడు, మహాత్ముడు తన సందేశమును బోధించెను. స్వార్థరాహిత్యమును, నిర్భయత్వమును, నిష్కాపట్యమును, మహాత్ముని యందు మూర్తిభవించె నని, ప్రభులచంద్రునివిశ్వాసము. భారతజాతీయతకును, స్వరాజ్యమునకును, పవిత్రతకును, ఆడంబర రాహిత్యమునకును, కద్దరుచిహ్నమనియు, హిందూదేశపుముక్తి దానియందే గలదనియు, రాయగారు నమ్ముచున్నారు. కలవును దేశమునుండి పోక్షోలుటకు కద్దరుకన్నను ఎక్కుడు సాధనము లేదని వీరి తలంపు గుజరాతులో నూతనవిశ్వాసీతమును నెలకొల్పునపుడు, దానియందు తాను గారవోపాధ్యాయునిగ బని చేసెదననిగూడ, ప్రభులచంద్రుడు వాగ్దానము చేసెను.

ప్రభులచంద్రునిబోలు స్వార్థ త్యాగులను, నుప్రసిద్ధ ప్రకృతిశాస్త్రవేత్తలను తనసందేశమహిమచే నూతనకార్యక్రమము నవలంబింప జేయ గలిగిన మహాత్ముని కక్తి ఎట్టిదో యాహించుట సాధ్యము. ఇట్టి మహాత్ముని నిర్బంధసాంవత్సరి కోత్సన సందర్భమున, హిందువులు, మహామృదీయులు, మొదలగు వారెల్లరును ఆహామహామికను బూని, తమధర్మమును నెరవేర్చునెంచుట శుభ సూచకము. మహాత్ముని పొగడుటచేతను, సభల గావించుటచేతను, తీర్మానముల జేయుటచేతను, ప్రజలకని పూర్తి గానెరదు. మహాత్మునిగూర్చి చేసెడి ప్రశంసను, అతడు వినజాలదు. అతనికి పొగడ్తుతో బనిలేదు. ఏయద్యమముకొరకు, మహాత్ముడు సర్వస్వము నర్పణచేసి ఏకాంతముగ తపమాచరించుచున్నాడో ఆయద్యమమును కొనసాగించుటకు భారతీయులు కార్యతత్పరతను జూపుచో, మహాత్మునిమానస ముప్పొంగును. అతనికి సంతృప్తిగలుగును. కారాగృహముననున్నను, ప్రతినిమిషమును, అతనిమనస్సు భారతదేశాభ్యుదయమునందే లగ్నమైయుండును. దినమున కైదుగంటలకు తక్కువగాకుండ, మహాత్ముడు యుర్రజాడజులులో నూలు వడుకుచునే యున్నాడు. నూతనసందేశములకై పరితపి చెడి వారు మహాత్మునిజీవితమార్గమును గాంచి, తమ కర్తవ్యమును నిర్ణయించుకొనుట ధర్మము. కద్దరుసందేశము కారాగృహ కుడ్యములమధ్యనుండి ప్రతిధ్వనించుచున్నది. అయ్యది దేశమందంతలను మారుమోగుచున్నది. గాంధీవారమున కద్దరునిర్మాణమును పూర్తిజేయుటకు భారతీయులు దీక్షబూనవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమమున కంతకును ఇదియే మూలాధారము. స్వతంత్రప్రవర్తనమున

కును, అస్పృశ్యతానివారణమునకును, జాతీయ సంయోగమునకును, ఇది మూలసాధనము. జాతీయవిద్య, వంచాయతులస్థానము, గ్రామపునరుద్ధరణము మొదలగు కార్యముల నన్నిటిని పూర్తితో నిర్వహించుట కింతకన్నను అనుకూల సమయముండబోదు. ఈకార్యములనన్నిటిని సాధించుటకు ధన మవసరము. సేవకు లవసరము. కాగ్రెనుసభ విధించిన మొత్తమును తీలకుస్వరాజ్య నిధికి జేర్చవలెను. విచ్చికోభటులను చేకూర్చవలెను. గడువె తకాలమో లేదు. గాంధీ మహాత్ముని సన్మరణించి, భారతీయులు నిర్మాణమునకును బూనుచో, విజయము తప్పక సిద్ధించును. స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షమగును. గాంధీ మహాత్మునికి విజయము గలుగు గాక!

మద్రాసుబడ్జెటు గ్రాంటులు

మద్రాసు శాసనసభలో బడ్జెటు గ్రాంటుల గూర్చిన చర్చ నిన్నటిదినము ప్రారంభ మయ్యెను. ల్యాండు రివిన్యూశాఖా వ్యయమునందు శాసనసభ్యులు పలువురు గ్రాంటులను కొంతవరకు తగ్గింప గోరిరి. పలువురవరణలు త్రోసివేయబడెను. కొందరు తమ సవరణల నుపసంహరించుకొనిరి. మరొకందరు గ్రాంటులను తగ్గించు నుద్దేశముతో గాక, ప్రభుత్వము వారియొద్దనుండి కొంత సమాచారమును గ్రహించదలచి తగ్గుదలలను కోరిరి. అందుచే వీరి యుపసాదనము లుపసంహరించుకొనబడెను. రివిన్యూసభ్యుడు కోటెన 253 లక్షల మొత్తములో, శాసనసభ్యులు 27500 రూపాయలను మాత్రము తగ్గించిరి. ఈ తగ్గుదలనయినను ప్రభుత్వమువారి రెదర్చియుండిరి. రిజర్వుడుశాఖ యగుటచే ప్రభుత్వమువారి తగ్గుదలను కొనసాగింతు రను నమ్మకములేదు. సాయంకాలము 5-15 గంట లగు నప్పటికి, ల్యాండురివిన్యూ గ్రాంటులనుగూర్చి చర్చ రుగుకాలము ముగిసెను. ఒక్కదినమే, ఇందును గూర్చి చర్చించుట కవకాశ మొసగబడెను. అందుచే, నీ చర్చ యంతటితో నిలిపివేయబడెను. గ్రాంటులను తగ్గించుటకు శాసనసభ్యులు కంపెన 111 అయిటమలలో 59 అయిటములుమాత్రమే చర్చకువచ్చెను. మిగిలినవన్నియు, త్రోసివేయబడెను. ఈ చర్చ చిత్రముగ నున్నది. నిర్ణీతకాలములో చర్చ ముగియనిచో, ముఖ్యమగు తగ్గుదల లాగిపోవలయు ననుట, ప్రభుత్వమువారి పౌకర్యమున కనుకూలించును గాని, తదితరులకు నష్టదాయక మగును.

సంయుక్తరాష్ట్రము : రాజకీయనిర్బంధితులు

సంయుక్తరాష్ట్రమున, శాసనసభవారు రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను విడుదలజేయవలయునని వెనుక తీర్మానించియుండిరి. గవర్నరుగారి ఉత్తరువును అటులనేయుండెను. తుట్టుతుడ కేకారణము చేతనో నిర్బంధితులలో కొందరనే విడిచిపెట్టి, ఇంకను 141 మంది ఖయిదీలను నిర్బంధమున నుంచిరి. రా. సా. సీతారాంగారు సూచించినటుల, మార్షింగుపోస్తు, పార్లమెంటునందలి డైరెక్టుసభ్యులు మొదలగువారి బెదరింపులకు, సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు భీతల్లనటుల దోచును. అందుచే, రాజకీయ నిర్బంధితుల నందఱును వదలివైచుటకు వీరు మానుకొనిరి. ప్రభుత్వసభ్యులగు ఓడెనల్ గారు సరియగు సమాధానమును దెలుపజాలకబోయిరి. వీలగునంతవరకు తాము దయజూపితి మని వీర్గదెలిపిరి. రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను విడిచిపెట్టెద మని మొదట ప్రకటించి, విమృట వీలగునంతవరకు వదలిపెట్టితిమని ఓడెనల్ గారు పలుకుట, ప్రభుత్వగౌరవము నేమాత్రము ఇనుమ

డింపజేయదు. తుట్టతుడకు, శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వకర్తయెడ తమయస్మతిని చెలిపిరి. కాని లాభమేమి? శాసనసభల తీర్మానములు సభలముగుటయు కాకుండుటయు, అధికారుల నిరంకుశత్వమైనాభారకడి యందుకుంతవారు, వీనివలన నుపయోగమండదు. ఇట్టితీర్మానములు కాగితపు పాత్రకంటే భావింపబడును.

లిబరలువత్తున యోగము

ఇంగ్లండులో లిబరలువత్తున యోగమునకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. లా. య. దుబార్జి గారి మరల సీతము లా నుండి నిశ్చయించిరి. నాయక త్యాగమును ఏరు వడలుకొనిరి. ఇదివరకు ఒకకాలు ఆశయమునందును, ఒకకాలు ఈశయమునందును పెట్టుట వలన, వీరు ఆశక్తి పాలయిరి. కాని, ఇక ముందయినను లాయడుబార్జి గారు లిబరలువత్తునాశ్రయములను మనఃస్ఫూర్తిగా కొనసాగింతురో అదో తెలియదు. ఈవారి మంపిన నేతృత్వము, లాయడుబార్జి గారి ప్రకటనముపట్ల ఉత్సాహము జూపుటలేదు. ఇంతవరకును, లాయడుబార్జి గారు స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధికి వ్యతిరేకమగువనలను పెక్కింటి నాచరించిరి. కన్సర్వేటివులలో వారు దాదాపుగ కలసిపోయిరి. ఇండి పెండంటు లిబరలువత్తును రానిరాని లేబరువత్తుమును సమీపించుచున్నది. లాయడుబార్జి గారిలో మరల సంయోగము గుడుగుచో, లిబరలువత్తుము మరల కన్సర్వేటివు పక్షమునకుకు మొగ్గి, అభివృద్ధి కడ్డుగా నిలిచి, ప్రజాభ్యుదయమున కడ్డుగా పరిణమించునేమో యని, నేమనువత్తిక భయపడుచున్నది. ఈభయమున కనకాశము లేకపోలేదు. కన్సర్వేటివువత్తుము తనపలుకుబడిని కోల్పోవుచున్నది. లేబరువత్తుము వైకీవచ్చుచున్నది. లిబరలువత్తుము దేశాభివృద్ధి కనకూలించనిచో, అధికత్వముగా నిలిచియుండవలసిన యవసరమే గనుపించదు. లిబరలువత్తువు భావింపజాము మేటులుండునో చూడవలయును.

రాయల్ కమిషను: అసమ్మతిఫలితము

రాయల్ కమిషనును నియమించుట భావ్యముగాదని ఇటీవల సామ్రాజ్యశాసనసభవారు తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించిరి దీనిఫలిత మేమయ్యెనని సభ్యులొకరు ప్రశ్నింపగ, ప్రభుత్వసభ్యుడు తగినజవాబు నిచ్చెను. కమిషనును నియమించినవారు, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారి గుటచే, ఇందు విషయమై ఏచర్యయైనను, దీనికొనెదరో లేదో తనకు తెలియదని, ఇదిడు సూచించెను. శాసనసభవారి టిటితీర్మానమును గావించుట, ప్రభుత్వమును నిందించుటలనే యగునట. కాని, ఇంగ్లండులో టిటితీర్మానములవలన గలిగెడి ఫలితము హిందూ దేశమున గలుగదని, శాసనసభాభ్యుత్థుడు తేటపరిచెను. పార్లమెంటుసభవారి విశ్వాసమును కోల్పోయిన బ్రిటీషుప్రభుత్వము, తప్పక రాజీనామ నిచ్చును. కాని, ఇండియాప్రభుత్వము అటుల రాజీనామ నియదని, అభ్యుత్థులు పలికిరి. ఇంగ్లండులో జరిగెడితీర్మానములకు వియన గలదు. అతీర్మానములయెడ, ప్రభుత్వమువారు భయభక్తులతో ములగెదరు. హిందూదేశమునం దిటుల గాదు. శాసనసభ్యుల టిటితీర్మానముల గావించినను, తీర్మానముల ద్వారా తీర్మానములడే. ఇవి ప్రభుత్వమువారి నినుమంతయు కదలించజాలవు. స్వపరిపాలనము సుసంగకుండ, బాహ్యవేషముల నెన్నిటిని నెలకొల్పినను, అవి నిస్సాగము, నిరుపయోగము.

సర్ అబ్దుల్ రహీముగారు : రాజపురిననము

బెంగాలుప్రభుత్వసభ్యులగు సర్ అబ్దుల్ రహీముగారు కలకత్తా మహాదీయపాఠశాలలో నుపన్యసించుచు, కద్దరును రాజమును మానవాభివృద్ధిని, మహాదీయ మతసాంప్రదాయములకును విరుద్ధమని బోధించిరి. మహాదీయ మతము విషయమై ఆలీనాదరులును, పెక్కిమంది మాలీలును, రహింగారికన్న నెక్కిడు ప్రామాణికులనుటకు సందియములేదు. మానవాభివృద్ధి కద్దరు విరుద్ధమని కలనయినను తలంపవలసిందేదు. ఇస్లాంను సన్యాసములేదని, అబ్దుల్ రహీముగారు తెలిపిరి. కద్దరుసంజేతము, కర్మయోగమున కనుగుణముగ నున్నదిగాని, కర్మసన్యాసమునకు గాదు. మహామహాదీయసాధువుగవులు ఐహికభోగముల నంతగ పాటింపక, నిరాదీంబరముగ జీవింతును గడపింతుల దృష్టాంతములు గలవు. శత్రుత్వమును అమృష్టికప్రయోజనమును పాటింపక, ఐహికభోగములలో మునిగి తేలవలయునని, మహామహాదీయమతము బోధింపదు. మహామహాదీయ ప్రవక్తయే, కద్దరును ధరించినటుల, చెలియుచున్నది. అబ్దుల్ రహీంగారి అసందర్భప్రసంగమును, మహామహాదీయ లేమాత్ర మా మోదింపరని తలచెదము.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

సామ్రాజ్యశాసనసభలో బడ్జెటుచర్చ నిన్నటి దినము ప్రారంభమయ్యెను. కన్సర్వేటివు నాలుగుటలవ్యయమును తగ్గించవలెనని, మనమోహనదాసు రాష్ట్రాగారు కోరిరి. ఇంచితేవుకమిటీవారే, ఈవ్యయమును కొంత తగ్గింపవలయునని సూచించిరి. రాష్ట్రాగారి తీర్మానమును ప్రభుత్వసభ్యులెదిర్చిరి. కాని వోటునకు బెట్టుగ అధికసంఖ్యాకుల యామోదము నదిపడెను. శాసనసభ్యులతీర్మానముల ననుసరింపవలసినబాధ్యత ప్రభుత్వమునకు కలబోయినను, సామ్రాజ్యముగ వీని సంగీకరించెదరనునూహా సభ్యులకుండుట సహజము. ఆర్థికసభ్యులగు సర్. జేసీల్ బ్లాక్స్టుగారు మాత్రము ఇందుకు వీలుపడదని వెంటనే తెలియజేసిరి. శాసనసభ్యుల కోర్కె సంగీకరించిన, రాబడికి చాలనవ్వము గలుగుననియు, అందుచే ఇందునుగూర్చి యావేట్టుకొనవలదనియు మందలించిరి. శాసనసభ్యులు తగ్గుదల సూచింపదగినమొత్తమే యత్యల్పము. అటుల సూచించిన తగ్గుదలలోనయినను, ప్రభుత్వమువారింగీకరించెడిది ఇంకను స్వల్పము. ఇందుక్రింద వ్యయవరిచెడికాలము వృధయనుటకు సందియమేమి?

ఇంగ్లండు: మద్యపాననిషేధము

ఇంగ్లండునందు పైతము మద్యపాననిషేధము మెల్లమెల్లగ ప్రబాతుచున్నది. పదునెనిమిది సంవత్సరముల నయస్సులోపలి మైనరులకు మద్యమును విక్రయింపగూడదనుచట్టమును రెండవవరికామన్న సభవారు అంగీకరించిరి. ఈచట్టమును ప్రీసభ్యులగు ఆస్టరుసతి ప్రతిపాదించెను. హిందూదేశమునం దెక్కుడు అనుకూలావకాశము లున్నను, ఇంగ్లండువలె తగుప్రయత్నము జరుగుటలేదు. రాబడి తగ్గు నుభయము ఇక్కడిభిక్షాదారుల నెక్కుడుగా పొధించుచున్నది. రాబడి హెచ్చిర కొలదియు ప్రాగుడు దగ్గుననువాదమును అధికారు లిక్కతాబుమున ప్రతిపాదించుట జూడ, ఆశ్చర్యము గలుగక మానదు. ప్రజలలో నిందువిషయమైతగు ప్రబోధము కలుగుకొలదియు, మద్యపానమును వారువిడనాడక భోధు, గుజరాతుమండలమున జరిగినవసంత్రమండలములలో జరుగుటకు సాధ్యముగాకబోదు.

తగ్గింప వీలులేదు

ఆదాయపు పన్నును వసూలు జేయుటకు, ఉపాధ్యక్షుల నడికయుగ నియమింపనెంచుట, విచిత్రముగనుండును. అన్ని శాఖలలోను ఖర్చును తగ్గింపవలసిన ఈపన్నుమును, ఖర్చు నింకను హెచ్చుజేయుటబట్టి, ఇండియాప్రభుత్వ వ్యక్తమునందు తగినమార్పు గలుగ లేదని జోమను. ఇందుక్రింద ఏర్పాటుచేయబడిన ఖర్చులో రెండులక్షలను తగ్గింపవలయుననియు తంగాచార్యులుగాన సామ్రాజ్య శాసనసభలో గోరగ, ఈసవరణ యోచిపోయెను. సవరణను వోటునకు పెట్టక పూర్వము ప్రభుత్వము వారిదివరకే చేయదగిన తగ్గుదలను గావించిరనియు ఇక తగ్గింప వీలులేదనియు, ఆర్థికసభ్యుడు స్పష్టపరిచెను. దీనియర్థ మేమి? శాసనసభ్యులపయాస వృథయగుననియే గద! ఇటుల తెలియజెప్పినను చర్చను జరుపుటవలన కాలహరణముదప్పు వేరు లాభ ముండదు.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నైగ రాబోగ్యము:—మార్చి 10 తో ఆంధ్ర మయ్యవారమువాటికి సంస్కార మరణసంఖ్య 41.4 అయి, గతవారము 39.5 యుండెను. 22 మందికి స్ఫటికము పోయి 9 మంది చనిపోయిరి. ఇతర జ్వరము, క్ష 88 గురు చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదే వారమువాటికి మరణసంఖ్య 45.4 ఉండెనని శాస్త్రాశ్రమము హెచ్చరించుచున్నది.

ఉన్నతోద్యోగములందు మార్పులు:—

వి. ఎ. నారాయణయ్య గారు కోయిలూరు సబ్ జడ్జి పనినుండి వేదాచల్యజడ్జి మార్చబడిరి. డి. కే. గిరిరావు పంతులుగారు మద్రాసు జైలలో డ్యూటీ ఉండి ప్రభుత్వముయొక్క రైండిమెంటు స్కేటింగ్ కింద పనిజేయుటకు నియమింపబడిరి.

భారతీస్త్రీసంఘము:— మైలాపూరులోని తూ

ర్పు మాడేపీధిలోని జాతీయబాలికాపాఠశాల యందు భారతీస్త్రీ సమావేశము జరుగును. అప్పుడు కాంతి స్వాతంత్ర్య పోషక ఆచార్యుల స్త్రీ సంఘాభ్యుత్థులును సాంఘిక ప్రచారకలును గుమిన కేక అదమ్ముగారు ప్రపంచకాంతి పోషించుటలో స్త్రీవేదనలనైన పని గూర్చియు స్త్రీలకు సంబంధించిన సమస్యలను గూర్చియు ఉపన్యసించురు. ఉపన్యాసము నెమియున రిట్ల మాడేపి చెప్పబడును. స్త్రీలందరు రావార్ధిరును.

కత్తిదెబ్బహత్య:— ఎన్నూరు పెరుమాళ్

పీధిలోని నుబ్బరావయ్య అను అదిద్రావిడపాలకానిని ఎ. జి. అను పరియ్యక అది ద్రావిడుడు బంగారు పరమరిక అనువారల సహాయముతో కిర తేదీరాత్రి కత్తితో దెబ్బ వేయెను. అందుకు కారణముయేదో వారిద్దరికి సంబంధించి తెలియచున్నది. ఆయనను ఆరాట్రయే జెనరులునుపట్టి తీసికొనిపోగా రెండుజోబాలు పట్టి అదివారిముర్రాత్రి చనిపోయెను. నిన్ను న ఇవ స్పృశ్యుల పోగొట్టుకుగారు నిన్న జెనరులు అనుభవితో విచారింపిరి. డి. జి. అనువాడు బుద్ధిభూర్వకముగ కత్తిదెబ్బవేయుటకు అనగాయమై ఆయన చచ్చెననియు ఒంగారును తరతువకును సాయము జేసిననియు జ్యోతి తీర్పుకట్టి.

శ్రీమ ద్వార్తికి రామాయణోపన్యాసములు.

ఇందులకు భక్తిచతురు లండతీని విన్నవించు కోవడ ము మనగా ఎన్ను త్రివిధ వృత్తివారముల ఆగవారము 18-వ తేదీన 8-వ గృహమునందు 1928 సం॥ మార్చి 10-వ తేదీ బుధవారము మొదలు ప్రతి-వారము రాత్రి 8-వ గంటలకు మొదలు 10-వ గంటల వరకును (శ్రీ) మహాభారతి (వివరము పరిగిన తీయనీ) (బ్రహ్మ శ్రీ విద్యా) సాంబమాద్రి భూపాలివారు గతవారమున కత్తిదెబ్బ అంతో శ్రీమత్ అదికావ్య శ్రీమద్ద్వార్తికిరామాయణమును పోషింపిరి. తురు గాన భగవద్గీత లండతీని విన్నవించు కోవడ మునగా దములను బొంది శ్రీరామకృష్ణాచార్యులవలె పూజులగును. ప్రారంభం భగవద్గీత.

1928 సం॥ మార్చి 10-వ తేదీ ఆదివారం శా. ప్రకరణము. 26 తేదీ సోమవారం శ్రీరామజనమము.

భారత శాసనసభ

గ్రాంట్లపై చర్చ

కృష్ణమూర్తి గ్రాంటు సందు 4లక్షలు తగ్గించబడుట.

మార్చి 12 మార్చి:—భారత శాసనసభవారికి సమావేశమై ప్రభుత్వ పరిపాలనాకాపుల కృషిములకు గ్రాంట్ల నొసగుటకు చర్చించిరి.

ప్రశ్నితరములు

రాయలుకమిషను నియోజకము.

చట్టి గారు:—రాజ్యోక్త విషయము గాఢీ ప్రశ్నోత్తర మొసగుచున్న నుడివిరి. రాయలు కమిషను నియోజకమును నిలిపించి చర్చించుట అప్పటి వారు కార్యక్రమమును నిలుపుటకు గాను గావించిన తీర్మానమున, భారత శాసనసభకు చెల్లినది. ఈ కమిషను పార్లమెంటునిచే నియమించబడుటచే, శాసన సభవారి తీర్మానమునై దావెట్టి చర్చను దీసికొన జాలవని యాతడు చెప్పెను.

భారత శాసనసభ రాజీనామానా?

అసమ్మతి తీర్మానముల విలువపెట్టిడి?

శామస్వయంభరయందు భారత శాసన సభయందును పరిపాలకసభ చర్చనగురించి గావించుట అసమ్మతి తీర్మానముల విలువపెట్టిడి యేదముగలద? ని విషయము గారు ప్రశ్నియించి డిరి. అందుకు అధ్యక్షుడు ప్రశ్నోత్తర మొసగుచు నట్లు చెప్పెను.

అధ్యక్షుడు:—ప్రశ్నల నిబంధనల ప్రకారము, భారత శాసనసభవారు గావించునట్టి తీర్మానములను, అయోమయమున సభవారి దృఢాభిప్రాయమును గాని తేక ప్రభుత్వమునందు వారికి గల ఆవిశ్వాసమును గాని దృఢీకరణము చేయుచున్నట్లు పరిశీలించబడవలెను. శామస్వయంభరయందు గావించుట అడ్డంక్ మొట్ట తీర్మానములపై విలువగలదో భారత శాసనసభవారి అడ్డంక్ మొట్ట తీర్మానములకునాడ నట్టి విలువగలదు. కాని శామస్వయంభర తీర్మానమునకు అట్టి ఫలితముగలదో శాసనసభవారి తీర్మానములకునాడ నట్టి ఫలితములు కలుగుటలేదు. అందుకు వాదనమిది శామస్వయంభరయందు నిట్టి యసమ్మతి తీర్మానములకు సంగీరించబడిన యెడల అప్పటి ప్రభుత్వమువారు, పార్లమెంటు వారి విశ్వాసము గోల్పోయిరిగాన, అధికారమునకు రాజీనామా నియమనయించును. కాని శామ జాడగలిగినంతవరకు భారత ప్రభుత్వమువారు మాత్రము రాజీనామా నొసగుటలేదు. (సభ్యు)

జి.స్వామిగారు:—శాసనసభవారు గావించిన అసమ్మతి తీర్మానమునకు ఫలితముగా భారత శాసనసభ తన పదవికి రాజీనామా నొసగుచుండెను వదలియుండు సత్వముగలదా? (సభ్యు)

ఫజ్లి గారు:—ఇట్టివిషయ మింతకు కేదయి ప్రభుత్వమువారి గమంకలానికి రాలేదు.

కోలు రైలు రేల్వే తగ్గించుట

సర్కారుగారు ప్రశ్నింపగా చాలదూరమునకు పంపబడు కోలునకు రైలురేల్వే తగ్గించుటయందలి యాచిత్యమును గురించి ప్రభుత్వమువారు విచారించుచుండిరి. ప్రశ్నోత్తర మొసగుటలేదు.

రైల్వే కంట్రాక్టులకు పెండ్లము

హిందే గారు:—ఈశ్వరేశ్వరముగారి ప్రశ్నోత్తర మొసగుచు నట్లునుడివిరి. స్టేషన్ రైల్వే సర్దుమున మాత్రము కంట్రాక్టుల కొరకు పెండ్లము అవ్వనిందు. కాని కంట్రాక్టుల కొరకు పెండ్లము ఇచ్చెనునుట్టి జరుగుచుండును.

ఈశ్వరేశ్వర గారు:—కంట్రాక్టుల నొసగుచుండ న్నమున బహిరంగముగ పెండ్లము వర్తించుచు యుండునని చెప్పెను, రైల్వేలో వారు మాదిరించుచున్న.

హిందే గారు:—ఈవిషయమును గురించి విచారింపడు.

రైల్వేలు - ఆహార పదార్థములు

కమీషన్ గారు:—ఎ. బి. రైల్వేయందు ప్రయాణికుల కొరకును భోజనములకు కరక మైనద:యను, పరిమాణము ననుకూల తగినంత మొసగుటలేదనియును హిందే గారు గమనించిరి.

కంట్రాక్టులు

హిందే గారు:—నియోజక కమిషన్ ప్రభుత్వమువారు రైల్వేలకు స్టీలు 15 * 13 చొప్పున

ఏమిదేల నిమిషము స్టీల్లను సరఫరా చేయుటకు కల కంట్రాక్టును ద్వైత అనుకోవారికి కంట్రాక్టునొసగిరి. కానివారు అనుకోనట్లు కాలములో కావలసిన స్టీల్లను సరఫరాచేయ జాలకపోయిరి. తరువాత స్టీలు 15 * 16/12 అవాచానము లకు స్టీల్లను సరఫరాచేయుట కేటవెన వారితోనే ప్రభుత్వమువారు యరయొక కంట్రాక్టు నే గాటు చేసి కొనిరి. ఇట్టి స్టీల్లను సరఫరాచేయుకొనెనీ భారతదేశమున నడి యొకటియే. అందుచే ఇందుకు బహిరంగముగ పెండ్లము శామస్వయంభరయందు నింపవలెను.

గ్రాంట్లపై చర్చ

కార్యక్రమమునందు మార్పు

రంగారామి గారు

గ్రాంట్లపై చర్చను గురించునపుడు ప్రత్యేక ప్రత్యేక కాపుల గ్రాంట్లను గుర్తించుటకు ప్రత్యేక ప్రత్యేక విషయము నియమించుకొని డిరి తానుగతకర్తవము గాఢీ చిన నూచనై ప్రభుత్వమువారు చేసిన నిశ్చయమునకు వచ్చిరా యని ప్రశ్నించిరి. ప్రస్తుతవిధాన ప్రకారము ఒక జేమారు అన్ని గ్రాంటుల సందర్భమున కర్తవ్యములకు రెండుదినములకు ముందు నోటీసు లాసగవలసి వచ్చుచున్నది. ఇది చాలా చిట్కలకు కారణము.

సర్ బాసిలు బ్లాక్లెట్టు

ప్రస్తుతవిధానము బాగుగనే పాటించుచున్నది గతరెండవ బ్లాక్లెట్టు చర్చయందును గ్రాంట్లకు నిర్ణయించినది గమనింపవలెను. అనవరతమునో నీ విషయమును చర్చించుటకు ఒక చిన్న సభమును నియమించవచ్చును. ఎట్లు జరిగినను రాబోవు కర్తవ్యమున మాత్రమే ఇట్టిసభ లావరణయందు వెల్లువెత్తుచును.

వ్యయమును తగ్గించుట

ఇందికేపు శంభు నూతనల ప్రకారము కొన్ని తగ్గింపు రి:త్తరమున నొసర్చబడును. క్రైస్తుమువారు 40727000 వ్యయము తగ్గి ప నెంపిరి. రాబోవు కర్తవ్యము 7 కోట్లవ్యయమును తగ్గించుటచేయుచును. ప్రభుత్వమువారు 9 కోట్లను తగ్గించుటకు మాత్రమే వాగ్దానమొసర్చిరి. మిగిలినరెండుకోట్లను ప్రభుత్వమువారు సాదరుభిక్షులకు విడయొగించెదరు. విద్యాకాపు యందు 167000/ వైద్యకాపు 20000/ ఆరోగ్యాధికారి 20000/ ఖనికాప్రపాతకాల 200 00/ స్టాఫ్ కాపు 141600/ య మొత్తము 578000 వ్యయమును తగ్గించుటనుగురించి ప్రభుత్వవారికను పెట్టి సత్వయమునకు రాలేదు. అని బ్లాక్లెట్టుగారు ప్రకటించిరి.

కృష్ణమూర్తి గ్రాంట్లు

రంగారామి గారు

తరువాత గ్రాంట్లపై చర్చ జరిగెను. ఈ గ్రాంటునందు రు 100 వ్యయమును తగ్గించవలసివని రంగారామిగారు రుపపాదించుచు నట్లు నుడివిరి. కృష్ణమూర్తి యాచిత్యములందు భారతీయుల సంఖ్య చాలా తక్కువ. భారతీయుల నాయద్యోగములలోని 15 శాతముగ దీసికొనవలెనని ఆర్థిక సంఘమువారు నూచించిరి. ఈ నూచనై ప్రభుత్వమువారు కట్టివర్తకు దీసికొనిరి?

సర్ జేప్రసాద సర్వాధికారి రంగారామిగారిని బలపరచుచు ఈయద్యోగముల నధికభాగము భారతీయులకు మొనర్చవలసివని గోరెను.

ఇన్స్పెక్టరు

ఇంటిముఖ సర్దుము నన్నిటికంటె నీకాపుయందు భారతీయుల కధికమగు ఆరకాశములు గలవు. ఈకాపు యాద్యోగములకు పోటీ ప రి తు లు భారతీ దేశమునందే జరుగుటచే నూటికి 66 షా స ము లు భారతదేశమునందలివారేనే ఆక్రమించుటలేదు. సర్వాధికారు యాద్యోగములు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యధికారము లోనివి. అందుచే నందలి భారతీయుల సంఖ్యను గురించి వెలుప జాలను. కాని ఆర్థిక సంఘమువారు నూచనలకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కంద తేసితిమి. అందుచే వారి సంఖ్యను న కొంత యభివృద్ధిని గావించియుండు. కలకత్తానుగూడెముగూడెను నేను వెలుప జను. కమిషన్ గారుకేత మచ్చుట (ప్రెజిడెంట్ ఆఫీసర్లలో నొక్కభారతీయుడైన తేను. ఇప్పుడీ ఆఫీసర్లలో నూడవవరకు భారతీయుల కొనగలడెను.

కానికర్తవ్యమును చేసిన అసమ్మతులగు మార్చరముల యెడల కొంతవ సభ్యుల సంఖ్య వీరి వెళ్లిరి

కాని ప్రభుత్వమునందు ఇన్ని గాఢీయునుడివిరి. ప్రభుత్వము వారు కృష్ణమూర్తి కంట్రాక్టులకు

ను నియమించెదరు. అప్పుడు కృష్ణమూర్తి కాపులను సంతృప్తి ముగ కేంద్రపభుత్వమువారి యధీనుననే యుండును. అప్పు డిట్టి వివరముల నన్నిటిని వెలుప జను. ఈకాపులందు తీవ్రోగము లెంతవరకు భారతీయుల కొనగలడెనో వివరములను చెప్పించి ఈసమావేశము ముగియవూర్తము సభవారి ఎదుట పెట్టెదను. ఈ విషయమును సాంకేతిక నివేదనలను గూడ చెప్పించెదము.

ఇన్స్పెక్టరు వాగ్దానమునై రంగారామిగారు సభరణ ను సంపాదించుకొనిరి.

పీనరు ప్రెముబల్టాలు

రంగారామి గారు

కృష్ణమూర్తి కాపులలో గుటకు సంతృప్తియుండును, అధిక కాపులను పనిచేసెందును అడవపుటలైల వొసగరాదనియు అట్లు చేసెయెడల, వారు పరిశోధనలసినకాలమును కర్తవ్యపుచ్చి తరువాత ఆదనముగ పనిచేసి అడవపుటలైలను పుచ్చుకొనుటకు యత్నించెదరనియు రంగారామిగారు ప్రతిపాదించిరి. కాని వారి ప్రతిపాదనము నిరాకరింపబడెను. తరువాత చాలా సవరణ లుపసంపాదించు కొనబడెను. తీవు అట్ల వెన్ను తగ్గింప వలసినదను ప్రతిపాదనముగూడ ఉపసంపాదించుకొనబడెను. ఇందికేపు సంఘమువారు ననుసరించి ఈవిషయమున తిరిగి విచారింపబడునని ఆర్థిక సంఘ ప్రె వాగ్దాన మొనర్చెను.

నాలులకుల తగ్గింపుపలెను

మన్ మోహన్ దాస్ రామి

కృష్ణమూర్తి నిర్ణయించిన మొత్తమునందు 4 లక్షలను తగ్గించవలసివని ప్రతిపాదించిరి.

సమర్థా గారు

1922-23 ఆయవ్యయట్టిక యందలి కృష్ణమూర్తి వ్యయమునుగురించి ఇందికేపు సంఘమువారు విచారించి అందు రు 47000/ ను తగ్గింపవలెనని నూచించిరి. దీనివర్తరము 1928-24 సం॥ సం దీ కాపుయందు రు 7227000/ కు అంచనా చేయవలసియుండెగా రు 7650000 కు అంచనా చేయబడెను. అందుచే నిందు 428 వేలు అధిక మొత్తము గావించుచుండెను. ఇంత పెద్ద మొత్త సుధికము వెచ్చింపరాదు.

ప్రభుత్వసభ్యులు

ఈయధిక వ్యయము, ప్రాండింకు ప్రెవాన్సు మిటీవారి అంగీకారమునై గావించబడుచుండెను (ప్రెవాన్ గారు నుడివిరి. సభ వారు రెండు ఆయవ్యయట్టికలను మొత్తముమీద వారి తగ్గింపును గమనింపవలెనెగాని ప్రత్యేక ప్రత్యేక కాపుల వ్యయమును గురి పోల్చు రాదని బ్లాక్లెట్టు గారు నుడివిరి. ప్రతి విషయమునందు ను తమ నూచన లంగీకరింపబడి తీవరతనని ఇందికేపు సంఘము వారి యభిప్రాయముగాను కృష్ణమూర్తి రివిన్యూను కనూజేయుటకు, ఉద్యోగ ల కధిక మొనర్చుటకుసరిము. ఇందికేపు సంఘమువారి కాపుయందు అనవరకవ్యయము గలదని నుడువలేదని ఇన్స్పెక్టరు నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారు కృష్ణమూర్తి కంట్రాక్టులను నియమించిన యెడల కృష్ణమూర్తి పురు పరిపాలనను అని అధికారముగొందవచ్చునుగాన 47000 వ్యయము తగ్గింపవలయునని ఈసంఘము వారు నూచించిరి. ఈవిషయ మింకను ఆంగీకరింపబడలేదుగాన నీకర్తవ్యములేదు. విను ప్రభుత్వమువారు కృష్ణమూర్తి వ్యయము నందు రు 69000/ ను తగ్గించిరి. ప్రెవాన్సు మిటీవారి నూచన కొరకీ యడవపు మొత్తము గావలసియున్నది. సభవారి నివరకే దీని సంగీకరించిరి.

ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడుట.

4 లక్షల వ్యయమును తగ్గింపవలసినదను ప్రతిపాదనము వోటునకు వెట్టబడగా 51 ప్రతిపాటుముగను, 53 అనుకూలముగను, సభ్యులకు నిచ్చుటచే అంగీకరింపబడెనని ప్రకటించబడెను.

ప్రభుత్వసభ్యుని బెదరింపు

ప్రె ప్రకటనము గావించబడినపుడు అధికారకర సభ్యుల కరితాశములు చెలరే కను. కాటన్ సర్ బాసిలు బ్లాక్లెట్టుగారు సభవారిని హెచ్చరించుటకు లేచిరి. ప్రభుత్వమువారి తగ్గింపును ఆదాయము తగ్గుడ నాచరణ యొద్దే వెట్టజాలరనిపిచ్చువచ్చెను ఇందుకలన కృష్ణమూర్తి ఆదాయమునందీ కళోటి యావ్యయము తగ్గవచ్చును. అందుచే తగ్గింపులకు ఆయవ్యయట్టికలోని నోటునిగ్గించెట్లు భారతీయవరదని హెచ్చరించెను. ప్రెతగ్గింపులో కృష్ణమూర్తి గ్రాంటునుసభ వారంగీకరించిరి. సభవారంతట ఫలవరములకు లేచి.

ఆదాయ శాఖ గ్రాంటు ప్రభుత్వ పక్ష విజయము
రంగారెడ్డి గారి ప్రతిపాదనము
(పరిశీలనాసంకరము)

పరిశీలనాసంకరము సభవారు ఆదాయపు పన్ను శాఖ ప్రభుత్వముల గ్రాంటు చర్యకు వచ్చే నా ఆశ్చర్యము నందుచేందులకు లనుతగ్గింపజేసినది రంగారెడ్డిగారు ప్రతిపాదించి ఆదాయపు పన్ను పన్నులక్ష్యము శాఖను సంగ్రహించుట కను వ్యయమునుండి దీనిని తగ్గింపవలెను. ప్రభుత్వమునా రీతిగాను ప్రవేశపెట్టిన నూతన యాదోగ్య పద్ధతులను కేసురంగించుటలేదు. కాని ఇంతులకను వ్యయము మూలక పద్ధతి ముగిసినది.

ప్రభుత్వసభ్యులు

నూతనోద్యోగ శాఖ ప్రవేశపెట్టబడిన ప్రవేశములందు మంచి ఫలితములు గలిగినవియున్న, పట్టణేతర ప్రదేశములందు ఈ పన్ను పన్నులక్ష్యము శాఖను రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు వసవించుట వారములకు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి గౌరవ మొత్త మంతకంటె చాల పధికముగ సంగ్రహించును వి.వి. ఆదాయగారు లెక్కలను వెలుపుచు నిరూపించిరి. అందుచే నీ మొత్తమును తగ్గించు నెడల నీ శాఖను రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు ఒప్పుకొనుట సయ్యమును. అందుచే నీ వ్యయ పధిక మగును.

రామయ్యపంతులు, నందలాలు, గౌరవగర్వ రంగారెడ్డిగారి ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. ఈనూతన ఆదాయపు పన్ను అధికారుల నియంత్రణలను ప్రపంచ పధిక మగు నసంత్కృష్టి ప్రభుత్వము. అంతయు గాక ఈ శాఖ ప్రభుత్వములకు వ్యయము నూడ, ఇదివరకుంటె చాల అధికముగ నుండెనని గౌరవగారు నడిపిరి.

అబ్దులు కాశిముగారు, ఆదాయపు పన్ను శాఖాధికారుల వేతనములు చాల అధికముగ నుండెనని. వేతనము లధికముగ లేనియెడల నీ శాఖను లంచములకు వారము ప్రభుత్వ సని పెప్పుగారు నడిపిరి.

మొదట ప్రభుత్వము, మొదట గ్రాంటు ప్రతిపాదన నెదిర్చి. నూతనోద్యోగములను బాంబయియు ఆదాయపు పన్ను పన్నులకు అధికమయ్యెనని తుదివారు చెలిపిరి.

బ్రాకెటుగారు

ప్రభుత్వ ఆదాయము పధిక మొనర్చుటగా నీ నూతనోద్యోగము ఏర్పాటు చేయబడెను. ఈ వ్యయమునందు సభవారు తగ్గించు ప్రతి పదిరూపాయలకును, - రెడమార్గ మనలంబియు నెడల - రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు రు. 12 ల కెల్లించవలసియుండును. సాధ్యమైనట్లగుచున్నట్లని సభవారిదిగల కేటగిరి చి. రి. ఆదాయ శాఖోద్యోగల అక్షమచర్యలను గురించి సాక్షుక పరచిన యెడల వారిని గురించి విచారించవలెను.

సర్వాధికారుగారు

బ్రాకెటుగారు, కష్టము గ్రాంటునందలి తగ్గిపు అగ్గి కరింపబడిన తరువాత దాల్చిన తీవ్రతను అంతకుముందు దాల్చిన యెంతో బాగుండునని నడిచెను. కాని బ్రాకెటుగారు ప్రస్తుతం దగ్గమున ముందు నే తీవ్రతను దాల్చుచుండెను. సర్వాధికారి కామతుగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి. ఈ శాఖలెండ అంచ వాచేసిన 17½ లక్షల వ్యయమును 15½ వరకు తగ్గించవలెనని నీడు నడిపిరి.

అబ్దులు రహీము

ఆదాయము పధిక మొనర్చుట ప్రభుత్వమువారి ప్రధానోద్దేశమై యెడల నీ శాఖను పోలీసువారిని నియమింపవచ్చును. (సభ్యు) ప్రస్తుత ఆదాయపు పన్ను శాఖాధికారులు నిరంకుశత్వమును దాల్చి ప్రారంభములకు బాల్చుచున్నందులకు విచారముగనున్నది మీరవర్య మనూహించుకంటె యధికముగ నున్నది. (సభ్యు)

కలనలు గిడ్డిగారు ప్రతిపాదన నెదిర్చి.

ప్రతిపాదన నిరాకరింపబడుట

ప్రతిపాదనను వోటునకు పెట్టబడగా 48 గురు అను ఊలముగను 68 ప్రతిఊలముగను సమ్యతుల నొసగుటచే నిరాకరింపబడెను. ఈదినమున ఒక గ్రాంటునం దొక్కవోటుచే ప్రభుత్వమునా రోడి పోయి రి. రెండవ గ్రాంటు సందర్భమున నొక్కవోటుచే విజయముగిరి.

సర్ మొల్కాము హాయిలీ

గ్రాంటుల చర్య చాలక్రిక్కిరిసి యుండెననియు అందు చే రంగారెడ్డిగారు గావించిన నూతనోద్యోగ మొనర్చినమునకు కొన్ని గ్రాంటుల చర్యను ప్రత్యేకించెదమని హాయిలీగారు నడిపిరి. ఈ పద్ధతి ననుసరించి కేపు చర్యకు 12 గ్రాంటుల నిర్ణయింపబడెను. అందు కైల్లలను గురించినది మొదట చర్యకు కచ్చును.

దేశీయవార్తలు

రంగారెడ్డి, మార్చి 10:—సెలవుమీద బోవుచున్న మేజర్ కేలుగారి స్థానమున మైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ గా ఆర్. యస్. మ్యాగ్నోగారు నియోజింపబడిరి.

అమర్నాథాద్, మార్చి 10:—అమర్నాథాద్ మిల్ల అధికారులు ఊల్లూరులో 1/5 వంతు గ్రింపిరి. మాలి రిల్లయింపుట కేగ్గడిన సంఘమువారి కెటగింపకయే యాతీత చర్యకు గడంగబడినది.

పూనా, మార్చి 10:—ఇంజనీరింగు కాలేజీ అధ్యక్షుడు ప్రొఫెసరు పండిత యజ్ఞ. యజ్ఞ. అయ్యంగారి చిత్రపటమును బహిరంగపఱచిరి. ఈ రంగులపటము ముసినెత్త చిత్రకారులకు పా. థెనర్ మీనల్లెగారు లిఖించినది.

అలహాబాద్, మార్చి 10:—మోటారు జంక్షన్ సురక్షరమునకు 1000 రూపాయలగాక పన్ను విధించుటకు ప్రభుత్వమువారు బూటకంగా, దానిని నిరసింతును మిల్ల స్వంతదారులలో చాల కలహము జనించినది.

బెంగళూరు, మార్చి 10:—మైసూరు సుప్రీమునందలి యొన్నతవిద్య సభ్యునియ విద్యార్థుల సంఖ్య చాల హెచ్చుచున్నందున ముగ్గురు ఉన్నతాంగములవ్యాకలము నిర్మాణ జరుగని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. నూతన గ్రాంటునూత్ర ములప్రకారము ఉన్నతవిద్యకాలల స్థాపననున్న ప్రభుత్వ తరుణు బూటకంబు, వారికినూడ విరిగి ప్రాప్తయ్యెను. సహాయము లేకుం నొసంగబడును.

మొనూరు, మార్చి 10:—కంటూల కోయలముననే తగినంత ధాన్యము ప్రాప్తమేసి, నిజవశేసికొని యందుకొనుడని ముగ్గురినీపఱచారు వ్యాపారములకు కెప్పగా ఎలుకలరాయిడి తేనియెట్లు దొరికిన నట్లు జేపవమనియు, అట్టివి కొలదియే యున్నందున వారికి నెమ్మిడు ధన మియ్యకలసి యొన్నదనియు వ్యాపారములు బదులు, కెప్పము, ప్రస్తుతవితుల ధాన్యము నిలువయుంచుటకు వలచుపడె దనిరి.

డెల్లి, మార్చి 10:—జాంజివారు ఇండియన్ స్టాన్ కల్ సంఘకార్యదర్శి యిట్లు రిండి నిచ్చిరి:—కెవ్యానుందలి భారతీయుల ప్రస్తుతస్థితిని సంస్కరింపవలెట్టి విధానములు చాల యవసంజన మనియు, అనవసరములైనవియు ఖండించుటయేగాక, జాంజివారునుండి విశేషాంగమువారికి నిజమయి కొనుటకై ఇంగ్లండునకు ప్రతినీధులబంపమన్నార భారతమంత్రాంగమువారు విశేషాంగమువారిలో జ్యోత్యము బుచ్చుకొని భారతీయుల కలహుల పరిస్థితుల కన్పించు తోడపడవలయునని ప్రాచ్యాధిక భారతీయసంఘమువారు గౌరవమన్నారు.

వారాణసికలలో హత్యలు విధాతులు మున్నగు నేరములలో తేకాలేకులను వివరముగ ప్రకటించి అనవసరమగు ప్రముఖతను కలుగజేయుచున్నారని ప్రతికాప్రచారక సంఘమువారాక్షేపించిరి. ఇంతింటె ఇకముందే చర్యను తీసుకొనవలెనని తమ కార్యనిర్వాహక సభ్యులవారినిడిరి.

పంజాబుకాననసభ

ఆదాయ వ్యయములపై చర్య

లాహోర్, మార్చి 12:—నేటిదినము పంజాబు కానన సభయందలి భూమిస్తుపై చర్య ముగిసెను. ఈ శాఖయందు 6667 రూపాయలు కిగింపబడెను.

భారతీయ రాయశారము

కన్యాభారతీయుల స్థితిని బాగుపఱుప ద్రిటను వారిని కోరుటకై ఇంగ్లాండుదేశమునకు సామాన్య కాననసభవారు ఇద్దరు సామాన్య కాననసభసభ్యు లిద్దరును, ఒక్క-పైటు కాన్సికు సభ్యును గల యొకరాయవారమును బంప తలపోయబడెను. ఇందులో ప్రయుత స్త్రీని వాసగారును, (ప్రేకాన్సిలు) కామర్, జంజాదావ్ ద్వారకదాస్ గారును యందు రిని నడిపినము తెలిసినది. భారతీయ ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రిగారికి వ్రాసి, రాయవారసభ్యులకు మొదట సార్వభౌమని ప్రభుత్వము యుం గట చిచ్చుకొనుటకు, తగిన వసతులు కల్పించుటకు గూడ సహాయము చేయవలెనని.

భారత నాకావాణిజ్య విచారణ సంఘము

వారియెదుట సాక్షులుచుచువారలు గమనింపవలసిన విషయములు

భారత నాకావాణిజ్య పశ్చిమద్ధి జేయుటను గూర్చి విచారింతుట కోకసంఘము నియమింపబడినది. ఆ కమిటీవారు కొన్ని ప్రశ్నల నడిపెదరు. సాక్షులుల పుచ్చుకొందురు. ఈ క్రింద సాక్షులు నిచ్చుచు గమనింపదగిన విషయములను ప్రయోచుచున్నాము:—

కమిటీవారు విచారింతువిషయములు వి. అనుబంధము నందు వెలుపబడినది. ఇవట నడుగు ప్రశ్నలు విచారణవిషయము నంతకు అనంతి యుండును. కావున ప్రతిసాక్షియు అన్ని ప్రశ్నలకును ప్రత్యుత్తరములు నక్కరలేదు. ప్రతి ప్రశ్నకును ప్రత్యేకముగ నుత్తరము నియవలయునగాని అన్నిటికిని గలపి ఒక విజ్ఞాపనము నీయగూడదు. ఎకలైనను యాప్రశ్నలలో జేర్చనివిషయములగుర్చియు, యావికారణకు సంబంధించిట్టియు విషయములగుర్చి స్వాధి ప్రాయముల వెలుపరచినయెడల, అవిషయముల నికోకవా బూలములలో వెలుపరచుచు.

ఈ కమిటీవారు వేర్వేరుసంఘములకును, వ్యక్తులకును యా ప్రశ్నలను బంపి జవాబులకు పంపుమనకొరుచున్నారు. ఆటలు కోరబడనివారు సైతము తమ అభిప్రాయములను వెలుపరచెనని యచ్చయన్నయెడల వెలుపరచుచు. ఈ ప్రశ్నమాలిక కాపీలు సెక్రెటరీ, ఇండియన్ మెర్కెంటైలు మెన్జుకమిటీ, రాయల్ ఇండియన్ మెన్జు దాక్ యాడ్జు బొంబాయి అని వ్రాసినగాని, బొంబాయి, బెంగాలు, మద్రాసు ప్రభుత్వములమెన్జుకాఖ సెక్రెటరీకి వ్రాసినగాని, బర్మా ప్రభుత్వపువాణిజ్యశాఖ కార్యదర్శికి వ్రాసినగాని బడయుగలరు.

ఈ ప్రశ్నలకు జవాబులెంతవరకు వచ్చిన కమిటీవారి అంతవరకు నగును. ప్రత్యుత్తరముల జదివినపిదప సాక్షులు నిచ్చుటకు కమిటీవారు కొందరిని నిర్ణయించెదరు. ఇందులకు వ్యతధియుండుటకై, ప్రత్యుత్తరములను ఆలస్యము జేయకుండ పైకటరికి పంపవలయును.

(సం) జే. హెచ్. గ్రీన్

సెక్రెటరీ ఇండియన్ మెర్కెంటైలు మెన్జు కమిటీ

(వి) అనుబంధము

విచారణవిషయములు

(1) రాయల్ ఇండియన్ మెన్జునందు భారతీయులను ఎగ్జిక్యూటివు అఫీసర్లుగను ఇంజనీరులుగను సాధారణముగ చేర్చుకొనుట కేమి చేయవలయును.

(2) ఓడల ఎగ్జిక్యూటివు అఫీసరులు ఇంజనీరులు శిక్షకయుటకు భారతీయములందు నాకాకళాళా స్థానమున కేమి చేయవలయును.

(3) ప్రభుత్వసహాయమును బొందు ఓడ వ్యాపారము జేయుకంటె ఓడలలో నిట్టి భారతీయులను అఫీసరులను ఇంజనీరులను ప్రధమోద్యోగులుగ దీసికొనుట గూర్చియు, ఇండియాలోవాటిలు కాలేజి అనుసరింపరకు ఇంగ్లాండులోని కళాశాలలలోను ఓడలలో నేర్చుకొనుటకు ఉచిత తేజముల ప్రభుత్వమువారి ముట్టనుగూర్చియు యేమి చేయవలయును.

(4) జపానునలె, అనేకవిధముల సహాయమును బడసి భారతనాకావాణిజ్యమును అభివృద్ధి జేయుటకును, నాకా నిర్మాణము సభివృద్ధి జేయుటకును యేమిచేయవలయును.

(5) ఇండియన్ గర్మ మెంటుగద్ద నుండి, శిక్షణము నకు ఓడలను బహుమానముగ బడయుట కేమిజేయవలయును.

(6) అనేక భాగములందు ఓడరేవులను, ఇంజనీరింగు వర్కుమెపులను నిర్మించుట కేమిజేయవలయును.

మదనపల్లె డి|| మునశీ||కోర్టులో

వాది:—పి. ఆర్. పి. ఎల్. కళనియపు కైట్రియార్.

యాదోరాజు పన్నెరాలవయిన తెచ్చిన O. S. 599/22 లో యన్యూవాల్యూడా 17-3-22 మదనపల్లె, పి. కిన్నెనామి అయ్యయ్య, 15-3-22.

విదేశ వార్తలు

తురుష్కుల ప్రతిసంధిపరతులు

కాంతస్వభావము ను జూపుట

న్యాయస్థాన, ఆర్థిక సమస్యలే అడ్డుగ నున్నయవి
రీఫ్టెల్, ఆర్థికాధి మాన్య 10:—నిన్నటి మధ్యాహ్నము
తురుష్కులు తమ లేఖను, ప్రతిసంధిపరతులను కాకాస్టాంటి
నోపిటల్ హోటల్ మునుపకుల కండ్లకేసిరి. ఈ రెండును కడు
దీర్ఘముగ నున్నవి. తురుష్కుల ప్రతి సాధిపరతులను, మిక్
మండలివరకులకు అనేకవిధములను విభేదమున్నది.

ఇంతకంటె ఎక్కువక లండనులో వీటిని నుండి అధి
కారముపరముగ తెలియదు.

కాని వారిలేఖ చాల నివాసముతో వ్రాయబడినది తెలి
యించుచున్నది. సంధిపరతులలో నుండి కొన్ని ఆర్థిక విషయ
ములను దీనినేమనలను నున్నాడు. ఇతరములు సంబంధిం
చిన విషయములలో చేసిన మార్పులే ప్రధానము గాదని. ఈ
ఆర్థికానుబంధములను ఆరవ చర్చివరకునున్నది. వీరిలేఖను ప్రతి
వరతులను మిక్రమండలి సమిష్టిక యొందించెన రనుకొనుచున్నా
రు. లాసేను వర్తనే గనుక సాగించిన ఈసరికే సంధి చేకూరెడి
దని కొందరు చెబుచున్నారు. కాని ఇటీవల ప్రకటించబడిన లాసేను
కార్యక్రమము లొందిన దీని కారణము కనిపించదు. ఎంత
త్వరలో సమాధానము నుడివిన అంత ఉభయములకు లాభము
వృద్ధిపడుచున్నది. గ్రేటుబ్రిటను మేల క్రొత్త ఈ
వరతులను చర్చించినందు లాసేనులో వదిలివెట్టబడిన భాగము
నుండే ఆశించియు నున్నది మార్చి 10 గు రోజువరకు వ్రాయు
చున్నది.

రీఫ్టెల్, ఆర్థికాధి మాన్య 11:— తురుష్కుల లేఖయు
ప్రతి సంధిపరతులను మిక్రమండలి ముఖ్యవ్యవహారములకు బంప
బడుచున్నది. ఆ లేఖయొక్క సంగ్రహపుత్రమునే అధికా
రముల లండనులో అందజేయ బడినది. తమవరతుల సవరణను
గూర్చి ఈ లేఖయందు చాలవరకు తురుష్కులు నూచించిరి.
కాని ఈ సవరణ లెవ్వయో తెలియజేయలేదు. సంధి పాపక
తుండ జేయటకు తమ యధిపాయములను మిక్రమండలి యధి
ప్రాయములకును, అంతవిభేదము లేదని తమలేఖయందు నూచిం
చిరి. తాము జూపిన త్యాగమును కొంతవరకు కొనియాడిరి.
మిక్రమండలి త్యాగమును గూర్చి వీరేమియు ప్రస్తావన లేనే
లేదు. ఇది జరుగునని అనుకొనుట దుర్లభము తమ వరతులను అతి
కాగ్రహతో మిక్రమండలి యొందించలేననిరి. ఒక కక్షలు
లోనూ రాజకారములు జరుగుచో కృతకముగ నున్నది పరి
మూర్తమగునని ఆలేఖయందు నూచించిరి తురుష్కులకు మా
త్రము లాసేనులో 11 వారములైనను సమాధానమునకు కచ్చు
టకు సరిపోలేదనిరి.

అరబ్బి ప్రతి వరతులు చేరువరకు అధికారము తమ యధి
ప్రాయమును తెలియజేయక అపుడేసిరి.

లాసేనులో జరిగినపరిణామాలను రద్దుచేయదు. సహేతు
కముగ తురుష్కులు నూచించిన సంగతు లున్నచో వాటిని మిక్ర
మండలి ఆలోచించుటకు తగునని ఎంది చర్చించెదరని
అభ్యుదయవృత్తి వాగొనచున్నది. విదేశీయులను పాలించు విష
యమై వారిపరిఅంతయు తురుష్కులయొక్క ప్రత్యుపకారము
గనే జరుగవలెననిరి. తుర్కీలో విదేశీయులకు ఉండవలెనన్న హక్కు
లే మిక్రమండలిదేశములో తురుష్కులకు గూడ అట్టి హక్కు
లే యుండవలెననిరి. న్యాయస్థాన విచారణ ఉభయములను స
మానముగ నుండవలెనన్నచో ఉభయముల న్యాయస్థాన చాలవా
క్యముల సమానముగ నున్నపుడే జరుగునని వృత్తికము నూచిం
చుచున్నది. తురుష్కుల న్యాయస్థానములందు తురుష్కులకు
లకు నమస్కరము గురిగిచో అక్కడి తురుష్కు ప్రజలకే లాభ
మగుచున్నది. అట్టి విశ్వాసము లేకున్న తురుష్కులకు తమ
యోగ్యమును తుర్కీలో పెట్టండివెట్టి కొల్పోవుటకు సాహ
సించరు. చున్నది.

తురుష్కులకు న్యాయస్థానము సాకర్మములను గూర్చి
కర్తవ్య ప్రభువు అతి ఉదారభావముతో ప్రకటించెనని గ్రేట్రు
వు అరేబి నూచించినది.

మిక్రమండలి రాజ్యాంగకేరలు తురుష్కు లేఖలో
యతో ర్పిప్రకటించిన యెరిమెములు కాకాస్టాంటి నోపిటల్
విభేదిరి తెలుపుచున్నాడు. ఉభయములకు సమాన ఆదరణ
యుండుట, న్యాయస్థానసమస్యయు న్యాయసమస్యను చాటుటకు
అనుకరము.

సంధిపరతులలో నూచించిన ఆర్థికానుబంధములను పరిష్క
రించుట ముందు ముఖ్యమైనది. మొత్తముమీద కాంతికోటకే
తురుష్కులు ప్రయత్నించుచున్నట్లును, సమాధానమునుకుదుర్చు
కొనుటకే కృషిజేయుచున్నారనియు లేఖ తెలుపుచున్నది.
హోటల్ లు చిక్కులతో కాకాస్టాంటి నోపిటల్ లో వధ జరుగనని
తలచుటలేదు. కాకాస్టాంటి వరతులు, లేఖయు చుంచి యుద్దే
శ్యమునే కలుగ జేసెను. ఇరాకు సరిహద్దును
ఒకసంవత్సరములో గ్రేటుబ్రిటను తుర్కీపరిష్కారము చేసి
కొనవలెనని ప్రతివరతులలో నూచించిరి.

కెనియా భారతీయులు

సమానరత్వము లుండవలయు ననుట

రాయబారులు లండను, భారతదేశముల కేగుట

లండన్, మార్చి 11:— సామంతులము రి. ట్రెస్సు
నెయిరోబీ విభేదిరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—

సంపూర్ణ సమానరత్వము లుండవలెనని కెనియా భారతీ
యులు సమాజకేమై తీర్మానించుకొనిరి. భారతదేశమునకు లం
డనుకు రాజకారముల సంపుటకు నిశ్చయించిరి లండనుకు ఉ
గండా ప్రతినిధిగూడ పోవును. యూరపీయను వైఖరి వచ్చేతు
కముగ తమందుటచే భారతీయులు చర్చిలుగారి వరతులను
త్రోసివుచ్చిరి. ప్రత్యేక చర్యను దీసికొనవలెనని యూరపీ
యనులనుటచే గూడ చర్చిలుగారివరతులను త్రోసి వేసెదమనిరి.

అన్ని విషయములయందును సమాన సత్వములను లండను
కాయబారులదిగదరు. సాంస్థానిక నియోజకాధికారమును
గోరకడ. అధి నివేతపు కార్యాలయము వారేర్పాటు చేసిన
నూటికి 10 చొప్పున అనువిధానము కూడవలెదరు. వలస నిర్బంధ
ములు ప్రత్యేకముగ భారతీయులను గూడెములలో నుంచుట
గూడవలెదరు. యూరపీయను రాయబారులు రాజకీయ ఉద్దే
శ్యమును జూపుచో భారతీయులు తమ అర్హతను ఋజువు
జేయువరకు ఒక రి జేడ్డవరకు ప్రస్తుతము అధినివేతపు కార్య
ాలయమువారు చేసిన సంస్కరణముల సంగీకరించెదమని భారతీ
యులు ప్రకటించిరి. తదనంతరము సంస్కరణములను ఎక్కువక
ప్రసాదించవలెనని కోరెదరు.

శ్రీతారామాచార్యులవారు

కెనియాలో వీట్లీ డెమోక్రాట్ అను పత్రికా సంపాద
కులు. తమ పత్రికలో శ్వేతముఖి సీతివాక్యముగ ప్రకర్తించు
నని మామణగ వ్రాసెనని అరస్తుజేయబడెను. వీరిని ప్రవాస
మంపుటకు మొకట నిశ్చయించిరి. అది ఇప్పుడు రద్దుజేయబడెను.
వీరిపుడు క్షమణమే ఇంకాదు కేగుచున్నారు.

చీవామంత్రిగారు రాజీనామ అంగీకరింపబడలేదు

బ్రిటను, అమెరికాలో ఆలోచించకనే ప్రెంచివారు
వెళ్ళియల్లు గంధిని కురల మార్చి వ్రాయవలెననుట పిచ్చియని
అభ్యుదయ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈవిషయమై వెంటనే సరా
ముల యధిపాయమును కనుగొనవలెనని హెచ్చరించు చున్నది.

ఇటీవల ప్రజ్ఞేటు అభ్యుదయ కాగ్రేవుగాను లండనుకు
వచ్చినందుచే ఇంతకుండి విరిహృతము ఇంగ్లాండులో అరస్తు
జేయబడిరి.

70 ఏండ్ల వృద్ధినిగూడ గొంపోయిరి నిదియు సమము
మున వీరందరు కట్టుకడిరి. 12 శ్రీముగూడ అరస్తుజేయబడిరి.

విప్లవకారులతో సంధి చేసికొనవలెనని విరిపు మతకురు
వు క్యాపెలుగారు జేసిన నూచనలను శ్రీజ్ఞేటు ప్రభుత్వమువారు
నిరాకరించిరి.

క్రూరప్రభువు క్యాసకేకోగముచే వాధజేయచున్నాడు

1915 సంవత్సరపు చీనా జపాను ఒడంబడికను రద్దు
చేయవలెనని చీనావారు జపానుప్రభుత్వమునకుగ వారు పీటు
లేదనిరి.

ఫ్రెంచులో కొందరు వైసెకులు నెలవుమీద ఒడంబడిపు
చుండ ఒడంబడికలై వీరకుడగగ నునిగిపోయిరి. ఇంతవరకు
150 మంది చనిపోయి రిచ్చి తెలియుచున్నది.

పరాసుల ఆక్రమణ ఇంకను హెచ్చుట

తక్షణ సేవీయుల కష్టములు

యూరప్ జలక్షోభ

రీఫెల్లు ఆగ్గాతి మార్చి 10:—కరాసుల ఆక్రమణ
వలన రైతులందులో ఇప్పుడి కలిగిన వర్తకుల సంగతిని బ్రిటిషు
వారు పరాసులకు దెలియజేసిరి. తమకత్తినించన లేక కష్టములు
లేకుండ జేసెదమని పరాను లిరి.

తక్షణ సేవీయుల కష్టములు తమ కష్టములనుగూర్చి తమ
ప్రభుత్వములవారికి తెలియజేసికొనిరి.

యూ. ఆక్రమణకు భూస్వాము బ్రిటిషు ప్రజలములో
పరాసులకు ఎటి సదుపాయమున్నదో అదే సదుపాయమును
ప్రెంచివారి కుండుననుట బ్రిటిషువారు అంగీకరించిరి. ప్రెంచీ
వారి నుట్టుదోలని లాకమై ప్రజలు జర్మనీలో వెళ్ళుచున్న
ది. దీ:ములమున భారతదేశపు కర్తములు లాకమైవతో చెదని
చున్నది. రైతులను గూర్చి మిత్రము దలి జర్మను ఉత్తర
పులు పరస్పరవిరుద్ధముగ నుండుటచే పరిస్థితినియెచ్చుచున్నది.
ఈఉత్తరపులచే వర్తకులు మిత్రమండలిని, జర్మనులకు గూడ
పన్ను గట్టవలసినయ్యుచున్నది. దీనికితోడు ఉభయములను వీరి
సరుకులను స్వాధీనము జేసికొనుట గలుగుచున్నది.

వంకెల వాధ్య పరాసులు తమ ఆక్రమణను పెంచుకూడ
దని బ్రిటిషువారు ఆజ్ఞేపించిరి. వీరిలేవనిషయములు ప్రకటిత
ముగాలేదు.

మెయింజిలో జర్మనులు తమ యుద్ధములని పరాసులపట్టి
జూపుటలో పాల్గొనెనని ష్వేజెలు అను జర్మనుకు పరాసులు
5 సంవత్సరముల శిక్షయు, 15,00,000 మార్కుల జరిమానాను
విధించిరి.

పరాసులు యూ ఆక్రమించుకొన్నదానిక పరివాని
రిండిఖర్చు నూటికి 200 వైగా పెరిగిపోయినది. నెలకు 150000
నుండి 350000 మార్కుల వరకు పనివాద్ర వేతనములు హే
చ్చించబడినవి. ప్రజలు రొట్టి కన్న కానుగూరలను తినే
ప్రభువుచున్నారు.

పాలు ఇంతకంటె ఎక్కువ తాగరాదని ఉత్తరపుజేయ
బడెను. పాలువారకుట కష్టముగ నున్నది, అరజైనది. మాసము
వారకుటయేలేక. దొరికినచో పాన 1-కి 4 00 ల మార్కుల
నిచ్చినగాని దొరుకుటలేదు. సాదరము జక 1 కి 700000 నుం
డి 100000 మార్కులభర ఉన్నది. క్రొత్తమున్ను గావలెనన్న
400000 మార్కులు ఖర్చుపెట్టవలెను. ఎకరికికొను కత్తిలేదు.

బూరులో క్యాబుమునకు జెందిన ఇద్దరక ప్రెంచివైసి
కులు కాల్చి చంపబడిరి. పోలీసునాయకుడు, పులాలకసంఘా
ధ్యక్షులు అరస్తుజేయబడిరి. ఇకముా రిట్టి హత్యలు జరుగకుండ
వీరు హామిక ఉంచుడి. ఫలహారపు దుకాణములను మూ
యించిరి. సామంత్రిపైసపట్టినుండి వర్తకము సాగ
ఎప్పెనులో పోలీసు 50 ము లేకుండుటచే 500 మంది అను
వాచ్చవగు మనుష్యులు చేరి భయోత్పాకముకు కలుగజేయ
చున్నారు. వీరిని గ్రామమునుండి తరిమి వేయచున్నారు.

ప్రెంచివారు డెల్విడవలలో బ్రిటిషు బాగును మ్యాక్
హేముకు గొంపోవుచుండ దానిని అటకాయించుట 1961 వైసు
సంధికి వ్యతిరేక మని హాండువారు తెలియజేసిరి.

అమెరికను ఆక్రమణ - నైసికవ్యయము

మిక్రమండలి ఉద్దేశ్యము యునైడ్ స్టేట్సువారి
కెలొక చేయుట

స్టూరిస్, మార్చి 11:— సమరూపముగ 20000000
డోలరులను సాల్వీ 12 వత్సరముల వరకిచ్చి క మ ని యు
జ ర్మ ను వా గు న వృ ప ర వా రి ను ల ను ం డి
దీనిని వాపనజేసెదమనియు నూచించిరి. దీనికి అమెరికనులు
ఏమి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదరోనని ప్రకల్పంకయు ఎవర
జూచుచున్నది. అమెరికనులు గనక ఇంకా అమెరికనువో వచ్చు
ఫలిహార సమస్యకుండు అమెరికనులు కొంతవరకు పాల్గొనుట
తక్షణమే జేరవలెనని.

జేయకు చిల్ల భరపానుకు 2 పావులవొప్పక కుతు
ఇంతకు హెచ్చు ననుచున్నారు.

అవుకర్లు	20 పి.గ్రా.	₹ 105.0.0
అవుకర్లు	20 పి.గ్రా.	₹ 105.0.0
సింహాంశు	20 పి.గ్రా.	₹ 105.0.0
అవుకర్లు	16	₹ 105.0.0

నల్లయ్యవారు ఒక్కరి, రమానిలాశ్రమేస్సునకు ప్రాచీనశాస్త్ర

ಗಾರಿಯನ್.

